

Bewust - Bekwaam - Betekenisvol

Jaarverslag 2022

Onderwijsgroep Noord

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 21-06-2023
Vastgesteld door het College van Bestuur op 23-06-2023

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG.....	1
Voorwoord College van Bestuur	1
1.1 Organisatie	6
1.2 Bedrijfsvoering Onderwijsgroep Noord	8
2. STICHTING ONDERWIJSGROEP NOORD.....	14
2.1 Ontwikkelingen.....	14
2.2 Medewerkers.....	16
3. FINANCIËN	22
3.1 Stichting Onderwijsgroep Noord geconsolideerd.....	22
3.2 Stichting Onderwijsgroep Noord enkelvoudig	26
Jaarrekening 2022	35
OVERIGE GEGEVENS.....	86
BIJLAGEN	90
Bijlage A – Instellingsgegevens	90
Bijlage B – Nevenfuncties	91
Bijlage C – Governance	94
Bijlage D – Inventarisatie risico's stichting Onderwijsgroep Noord	96

BESTUURSVERSLAG

Voorwoord College van Bestuur

In 2021 is het besluit genomen tot verzelfstandiging van de onderwijsstichtingen die bij Onderwijsgroep Noord zijn aangesloten. Vanuit onze visie op de toekomst van het leren hebben we geconcludeerd dat Onderwijsgroep Noord niet meer past bij de toekomst van de scholen. We willen het beste voor de leerling en student. Daarbij wordt de regio steeds belangrijker. Onderwijs is van vitaal belang voor de regio en omgekeerd, ook in relatie tot de arbeidsmarkt. Tevens ontstaan er nieuwe samenwerkingsvormen in de regio.

De contouren van de verzelfstandiging van de onderwijsstichtingen zijn inmiddels duidelijk geworden. Met ingang van 1 januari 2022 is het Dollard College samen met Ubbo Emmius opgegaan in Trivium. Terra en het Drenthe College hebben de intentie uitgesproken voor een bestuurlijke fusie per 1 januari 2024. rsg de Borgen gaat op 1 januari 2024 als zelfstandige onderwijsorganisatie verder met een eigen bestuur. De toekomstige governancestructuur is vastgesteld en er is invulling gegeven aan de rol van het toekomstig bestuur van de stichtingen.

In aansluiting op de hierboven geschetste ontwikkelingen is begin 2022 het besluit genomen om Onderwijsgroep Noord uiterlijk op 1 januari 2024 op te heffen. De ondersteuning van het onderwijs zal worden ondergebracht bij rsg de Borgen, Terra en Trivium.

Het besluit tot opheffing plaatste Onderwijsgroep Noord voor een drieledige opgave. Allereerst om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening aan rsg de Borgen, Terra en Trivium te waarborgen en op een zorgvuldige manier over te dragen. In de tweede plaats zorg te dragen voor continuïteit van de werkgelegenheid van de medewerkers van de Ondersteunende Diensten. In de derde plaats de voorbereidende stappen te zetten, die leiden tot de formele opheffing.

Het opheffen van Onderwijsgroep Noord en daarmee ook van de Ondersteunende Diensten was een moeilijk besluit. Meer dan twee decennia lang hebben veel medewerkers zich met hart en ziel ingezet voor goede en zo efficiënt mogelijke ondersteuning van het voortgezet en middelbaar (beroeps)onderwijs in de regio. Ondersteuning op het gebied van onderwijs, kwaliteitsbeleid, HR, financiën, ICT, huisvesting en communicatie is van vitaal belang voor de ontwikkeling van het onderwijs en voor allen die hierin werkzaam zijn. Maar de opheffing is de consequentie van een bewuste keuze, zoals deze hierboven is verwoord.

Onderwijsgroep Noord heeft 2022 afgesloten met een tekort van € 350k. In 2022 was er sprake van een begroot tekort van € 997k, doordat de stichtingen onvoldoende dekking in hun begroting hadden opgenomen. De kosten binnen Onderwijsgroep Noord worden gedekt door bijdragen van de onderwijsstichtingen. Aangezien € 350k van het begrote tekort bestaat uit incidentele lasten, wordt conform het voorstel, zoals geaccordeerd door de RvT, dit deel, in 2022 aan het Eigen Vermogen van Onderwijsgroep Noord onttrokken en niet ten laste van de onderwijsstichtingen gebracht. Het overige begrote tekort van € 647 zou, conform de bestendige gedragslijn, door de onderwijsstichtingen worden bijgedragen. Door in 2022 terughoudend om te gaan met kosten is de bijdrage van de stichtingen teruggebracht met € 435k tot € 212k. De besparing is voornamelijk gerealiseerd door het niet invullen van ontstane vacatures en het alleen doen van uitgaven die strikt noodzakelijk waren om de dienstverlening op peil te houden. Door het tekort (€ 350k) ten laste van het Eigen Vermogen van Onderwijsgroep Noord te brengen zijn er bij de opheffing van Onderwijsgroep Noord minder middelen te verdelen.

De kracht van een organisatie wordt bepaald door de mensen die haar dragen. Als College van Bestuur spreken wij onze waardering uit voor alle collega's die bijgedragen hebben aan het onderwijs en in het bijzonder de manier waarop collega's van de Ondersteunende Diensten ook in deze soms lastige fase hun verantwoordelijkheid hebben opgepakt.

Gerharda Tamminga,
Voorzitter College van Bestuur.
23 juni 2023

Bas Nix,
Lid College van Bestuur a.i.

Verslag Raad van Toezicht

1. Inleiding

In 2022 heeft de Raad van Toezicht het voorgenomen besluit genomen om de Stichting Onderwijsgroep Noord met ingang van 1 januari 2024 op te heffen. Een besluit dat de uitkomst is van een reeds langer lopend proces. De kern daarvan is steeds geweest wat voor de toekomst van het onderwijs in de regio van doorslaggevend belang is: regionale verbinding, versterking en innovatiekracht vergroten. In het verlengde is intensief verkend welke mogelijkheden er voor Onderwijsgroep Noord zijn om als dienstverlener in het onderwijsveld te blijven voortbestaan. Duidelijk is geworden dat hiervoor geen draagvlak aanwezig was. Door dit besluit stond Onderwijsgroep Noord voor de opgave haar dienstverlening op het huidige niveau te continueren, de overdracht van de dienstverlening voor te bereiden en de eerste stappen te zetten op weg naar een formele opheffing van de Stichting Onderwijsgroep Noord.

2. Personele unie

College van Bestuur en Raad van Toezicht van Onderwijsgroep Noord vormen al vele jaren een personele unie met Terra, rsg de Borgen en Dollard College. Eind 2021 is het besluit genomen tot een bestuurlijke fusie tussen Dollard College en Ubbo Emmius per 1 januari 2022. Beide scholen maken deel uit van Stichting Trivium. Trivium kent een eigen College van Bestuur. De Raden van Toezicht van Onderwijsgroep Noord en Trivium vormen tot 1 januari 2024 een personele unie.

3. Zelfevaluatie, toezichtsvisie en aanpassing werkwijze Raad van Toezicht

Zelfevaluatie

Naar aanleiding van een externe evaluatie eind 2021 en de vorming van een personele unie tussen Onderwijsgroep Noord en Trivium vond in het eerste kwartaal van 2022 onder externe begeleiding een bijeenkomst plaats waarin werkafspraken zijn gemaakt met als doel het intern functioneren te verbeteren. Voorafgaand aan de reguliere vergadering overlegt de Raad van Toezicht over die onderwerpen op de agenda die expliciet aan bod zouden moeten komen. Na afloop van elke vergadering blikt de Raad van Toezicht kort terug op inhoud en verloop van het gevoerde overleg.

Nieuwe toezichtsvisie en aanpassing werkwijze

Naar aanleiding van de zelfevaluatie eind 2021 heeft de Raad van Toezicht in 2022 een nieuwe toezichtsvisie vastgesteld. Ook is de werkwijze aangepast. Kern van de aanpassing is dat de inhoudelijke voorbereiding vooral plaatsvindt in de Commissie Onderwijs, Kwaliteit & Veiligheid (Commissie OK&V) en in de Auditcommissie. De voorbereiding van de werkgeversrol van de Raad van Toezicht was en blijft belegd bij de Remuneratiecommissie. Op deze manier is er meer ruimte voor inhoudelijke verdieping en voorbereiding van het gesprek in de Raad van Toezicht zelf. Daarmee maakt het de werkzaamheden voor de Raad van Toezicht die behoren bij het ontvlechting- en invlechtingstraject ook goed behapbaar.

Ter voorbereiding op de gewenste bestuurlijke fusie tussen het Drenthe College en Terra en de verzelfstandiging van rsg de Borgen zijn in 2022 stappen gezet voor de inrichting van de toekomstige governance. Daartoe zijn binnen de Raad van Toezicht een Remuneratiecommissie Terra i.o. en een Remuneratiecommissie. rsg de Borgen i.o. ingesteld.

4. Wettelijke taken

De Raad van Toezicht heeft in 2022 tevens uitvoering gegeven aan zijn wettelijke taken. In 2022 zijn de jaarrekening en het jaarverslag over 2021 goedgekeurd. Ook is goedkeuring verleend aan het jaarplan en de begroting 2023. Daarnaast is toegezien op wettelijke bepalingen die op het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs van toepassing zijn.

In het kader van het toezien op rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen is in 2022 specifiek bij een aantal onderwerpen stilgestaan, Kortheidshalve verwijzen wij hier naar de verslaglegging van Terra en rsg de Borgen.

De Raad van Toezicht benoemt tevens de externe accountant. Gelet op het feit dat het contract met de externe accountant doorloopt tot eind 2023 was er geen aanleiding tot besluitvorming op dit punt.

5. Werkgeversrol

De Raad van Toezicht hanteert met betrekking tot zijn werkgeversrol ten opzichte van het College van Bestuur een bepaalde systematiek. Aan het begin van het jaar vindt een vooruitblik plaats op de opgave waarvoor het College van Bestuur zich ziet geplaatst en wat dit van het College van Bestuur vraagt. Aan het eind van het jaar vindt een terugblik plaats waarbij het gesprek een meer beoordelend karakter heeft. Deze gesprekken hebben in 2022 plaatsgevonden. Daarnaast heeft de Remuneratiecommissie een advies opgesteld over de honorering van het College van Bestuur in 2022. De Raad van Toezicht heeft dit advies overgenomen en de honorering voor 2022 vastgesteld.

6. Functioneren Raad van Toezicht

Vergaderingen Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2022 negenmaal bij elkaar geweest. Daarnaast hebben vergaderingen plaatsgevonden van de Commissie Onderwijs, Kwaliteit & Veiligheid, Auditcommissie en Remuneratiecommissie. Tevens heeft een delegatie van de Raad van Toezicht in het kader van het artikel 24 WOR overleg gevoerd met een afvaardiging van de OR van OGN, de OR van Terra en de Medezeggenschapsraad van rsg de Borgen. Ook de hiervoor genoemde Remuneratiecommissie rsg de Borgen is diverse malen bij elkaar geweest. In een bijlage is een overzicht van besluiten opgenomen.

Onafhankelijkheid en (potentieel) tegenstrijdig belang

De Raad van Toezicht heeft haar rol als toezichthoudend orgaan onafhankelijk uitgevoerd. Er hebben zich geen situaties voorgedaan waarin sprake was van (potentieel) tegenstrijdig belang.

Honorering Raad van Toezicht

In 2022 is de honorering van de leden van de Raad van Toezicht meer in overeenstemming gebracht met wat in de sector gebruikelijk is en naar beneden bijgesteld.

Functies en nevenfuncties

In een bijlage is een overzicht opgenomen van functies en nevenfuncties van de Raad van Toezicht.

Governancecode

De Raad van Toezicht hecht waarde aan de Governancecode Goed Bestuur zoals deze voor MBO en VO van toepassing is. In een bijlage is aangegeven aan welke elementen uit deze code de organisatie voldoet en waar nog verbetering nodig is.

7. Reorganisatie, overdracht dienstverlening en voorbereiding formele opheffing Onderwijsgroep Noord

Voorgenomen besluit opheffing Onderwijsgroep Noord

Nadat in 2021 het besluit was genomen tot verzelfstandiging van de onderwijsstichtingen die bij Onderwijsgroep Noord zijn aangesloten heeft de Raad van Toezicht begin 2022 het voorgenomen besluit tot opheffing van Stichting Onderwijsgroep Noord genomen. De dienstverlening die door Stichting Onderwijsgroep Noord wordt geleverd zal in de periode tot de formele opheffing aan rsg de Borgen, Terra en Trivium worden overgedragen. Uitgangspunt hierbij is dat medewerkers het werk volgen. Voor alle betrokken medewerkers is een salaris- en baangarantie tot 1 januari 2026 overeengekomen.

Routekaarten

De verzelfstandiging van de onderwijsstichtingen en de opheffing van Onderwijsgroep Noord zijn geen op zichzelf staande processen. Daarom was het voor de Raad van Toezicht van belang om juist op de samenhang van deze processen toezicht te houden. Hierbij heeft de Raad van Toezicht gebruik gemaakt van zogenaamde indicatieve routekaarten, die voor elke vergadering aan de actuele stand van zaken werden aangepast.

In de routekaarten van de stichtingen is de toekomstige governance, positie van de besturen en de Raden van Toezicht van de toekomstige stichtingen opgenomen. Vooruitlopend zijn er Remuneratiecommissies voor de verschillende stichtingen gevormd die, daar waar aan de orde, de werving van de bestuurder en/of leden van de Raden van Toezicht voorbereiden.

Reorganisatieplan

Als basis voor de overdracht van de dienstverlening en de hierbij betrokken medewerkers heeft het College van Bestuur in de eerste helft van 2022 een reorganisatieplan opgesteld dat met de Raad van Toezicht is gedeeld. De inhoud van het reorganisatieplan, waarbij sprake was van 'overgang van onderneming', was voor betrokken werknemersorganisaties aanleiding om aan te geven dat een sociaal plan in deze situatie niet nodig was.

Uitvoering reorganisatie

In de tweede helft van 2022 is het reorganisatieplan uitgevoerd. De uitvoering was in 2022 een vast terugkerend onderwerp op de agenda van de Raad van Toezicht. rsg de Borgen, Terra en Trivium hebben zogenaamde invlechtingsplannen opgesteld. In deze plannen is uitgewerkt hoe de dienstverlening en de hierbij betrokken medewerkers in de eigen organisatie worden ingebed, na de overdracht door Onderwijsgroep Noord. Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht heeft in het kader van het artikel 24 WOR overleg gevoerd met de Ondernemingsraad van Onderwijsgroep Noord om zich te informeren over uitvoering van dit plan en de ervaring van betrokken medewerkers.

Overeenkomst dienstverlening

Voor de Raad van Toezicht was continuïteit en kwaliteit van dienstverlening het uitgangspunt bij de overdracht van de dienstverlening. Het bleek van belang dat er tussen Terra en rsg de Borgen en Trivium afspraken worden gemaakt over continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening nadat deze door Onderwijsgroep Noord is overgedragen. Onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur zijn deze afspraken in een overeenkomst vastgelegd. Begin 2023 is hierover tussen alle betrokkenen overeenstemming bereikt

Vorbereiding liquidatie

Als sluitstuk is de Raad van Toezicht ook betrokken bij de voorbereiding van de formele opheffing van Stichting Onderwijsgroep Noord. Het College van Bestuur heeft een liquidatieplan voorbereid. Op basis daarvan heeft de Raad van Toezicht zich, onder voorwaarden, uitgesproken voor een turboliquidatie uiterlijk op 31 december 2023.

Rob Schuur,
Voorzitter Raad van Toezicht
23 juni 2023

Dit jaarverslag gaat over:

- Onderwijsgroep Noord als bestuurlijke samenwerking van rsg de Borgen en Terra en alle stichting overstijgende zaken.
- De afzonderlijke Stichting Onderwijsgroep Noord waarin College van Bestuur, CvB-staf en Ondersteunende Diensten zijn ondergebracht.

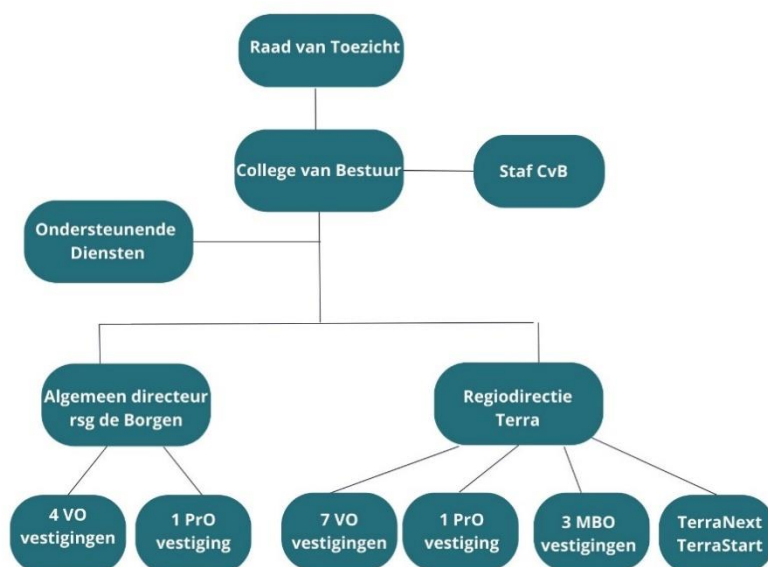
1. ONDERWIJSGROEP NOORD

1.1 Organisatie

Onderwijsgroep Noord is een bestuurlijke samenwerking van rsg de Borgen en Terra. rsg de Borgen is een brede scholengemeenschappen voor praktijkonderwijs, vmbo, havo, atheneum, gymnasium en het technasium. Terra biedt opleidingen op het gebied van groen, voeding, dier, natuur & milieu in het praktijkonderwijs, lwoo, vmbo-groen, het Groene Lyceum, mbo en cursusonderwijs. Onderwijsgroep Noord streeft naar een zorgzame en veilige omgeving waarin persoonlijk talent tot ontwikkeling komt.

Binnen Onderwijsgroep Noord en haar onderwijsinstellingen werken ruim 1160 medewerkers op 17 vestigingen in Groningen, Friesland en Drenthe. Het College van Bestuur en de Ondersteunende Diensten zijn gevestigd in de stad Groningen. Door middel van een personele unie bestaat het College van Bestuur van Onderwijsgroep Noord, Terra en rsg de Borgen uit dezelfde personen. De Ondersteunende Diensten leveren beleidsvoorbereidende en ondersteunende diensten aan alle hierboven genoemde instellingen en het Dollard College.

Organogram Onderwijsgroep Noord

Identiteit

Onze identiteit is vastgelegd in een zogenaamd identiteitsbewijs. Daarin staat welke belofte wij doen aan onze leerlingen en wat onze kernwaarden zijn. Kort samengevat:

- We willen mensen laten ontdekken wat belangrijk en waardevol voor hen is.
- We 'zien' mensen.
- We verbinden ons aan onze belanghebbenden.
We zoeken anderen op en stellen hun belang voorop.
- We zijn bewust, bekwaam, betekenisvol.
- Gemeenschappelijk versterkend.
Gericht werken aan oplossen van gemeenschappelijke vraagstukken.
- Bewust persoonlijk.
Elkaar kennen en erkennen, weten wat je voor elkaar kunt betekenen.

Missie

Wij willen jongeren en volwassenen helpen om een waardevol leven te leiden, zowel in hun eigen ogen als in de ogen van anderen. Wij helpen hen om succesvol te zijn in de samenleving, in het vervolgonderwijs en in het beroep van hun keuze. Een belangrijk onderdeel van onze rol is dat wij hen zelf leren ontdekken, keuzes maken en kansen zien. Wij willen hen daarbij begeleiden en hen zo goed mogelijk toerusten om hun doelen te bereiken. We willen mensen laten ontdekken en bepalen wat waardevol en belangrijk voor hen is.

Onderwijsgroep Noord neemt geen genoegen met de rol van traditionele (beroeps)opleider, hoe goed we dat ook doen. We willen daarbovenop mensen uitdagen om betekenisbewust te worden. Hiermee bedoelen we dat mensen die afkomstig zijn van Onderwijsgroep Noord bekwame (vak)mensen zijn die bovendien weten welke bijzondere waarde ze voor anderen kunnen en willen hebben. We drukken deze missie uit in onze merkbelofte:

Bij Onderwijsgroep Noord worden mensen bewust, bekwaam en betekenisvol.

Visie

We willen onderwijs zien dat de toon zet waar het gaat om leren, talentontwikkeling en het vinden van antwoorden op maatschappelijke vraagstukken. Wij willen betekenisvol onderwijs zien, onderwijs dat geen andere grenzen accepteert dan de grenzen van de ambities en talenten van mensen die aan haar worden toevertrouwd. Betekenisvol onderwijs dat (jonge) mensen uitdaagt om te ontdekken waarvoor ze staan, wat hen drijft, waarin ze goed zijn en wat ze waard zijn. Steevast vanuit de overtuiging dat elk mens iets wil en kan betekenen voor anderen. Zo creëert onderwijs mede de voorwaarden voor mensen om waardevol te zijn en te kunnen presteren: in hun persoonlijke leven, in hun professionele leven en als burger in onze samenleving (een leven lang leren). Dat geldt niet alleen voor onze leerlingen, maar ook voor onze medewerkers.

Besturingsfilosofie

De identiteit is de basis voor de besturingsfilosofie. Waar in ons identiteitsbewijs nadrukkelijk de leerling centraal staat, geldt in het verlengde daarvan dat in onze besturingsfilosofie de medewerker centraal staat. Wat hebben onze medewerkers nodig om de belofte aan de leerling waar te maken?

- Centraal staat de professional, in zijn betekenis voor leerlingen.
- Medewerkers zijn zich bewust van hun drijfveren, passie en mogelijkheden.
- Verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie.
- De medewerker krijgt professionele ruimte om bewust, bekwaam, betekenisvol te handelen. De verantwoordelijkheden worden zo 'laag' mogelijk in de organisatie belegd, daar waar de beïnvloeding mogelijk is.
- Samen werken = samen sterker.
- Inspirerend en coachend leiderschap.

- Management creëert condities waaronder medewerkers hun verantwoordelijkheid kunnen waarmaken.
- Professionaliseren is een verantwoordelijkheid van iedere medewerker.
- Talentontwikkeling.
- Een heldere verantwoordelijkheidsverdeling.

Centraal wordt het 'wat' vastgesteld, decentraal het 'hoe'.

Onderwijs

In de jaarverslagen van de onderwijsstichtingen binnen Onderwijsgroep Noord worden de onderwijsontwikkelingen en de realisatie van de onderwijsdoelen beschreven. De Ondersteunende Diensten (OD) dragen bij aan de realisatie van die doelen, soms direct, soms indirect. Van administratieve processen die randvoorwaardelijk zijn voor het primaire proces tot aan rechtstreekse advisering over onderwijsvraagstukken die spelen in de scholen.

1.2 Bedrijfsvoering Onderwijsgroep Noord

Projecten bestuurlijke agenda

In 2016 is een ontwikkeltraject gestart om een professionaliseringsslag te maken met het toenmalige bestuursbureau. Het doel is om de dienstverlening optimaal ondersteunend te laten zijn aan het onderwijsproces. Hiervoor is een programma opgesteld waarin met concrete projecten is gewerkt aan de verbetering van de bedrijfsvoering. Het programma liep tot en met 2021, maar er lopen nog drie projecten door in 2022. Dit is het project AFAS Management Selfservice, project Bestuurlijke Informatievoorziening (BI) en het project Documentmanagementsysteem. Hiervoor is nog een bedrag beschikbaar van € 198k.

Bedragen x € 1.000

Overlopende Bestuurlijke Agenda projecten 2018-2021	Terra	rsg de Borgen	Dollard College	Totaal
Verdelingspercentage	57%	21%	22%	100%
Totaal begroting	€ 113,0	€ 42,0	€ 43,0	€ 198,0
<i>Realisatie</i>				
AFAS/MSS	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
BI-tool	€ 3,4	€ 1,3	€ 1,3	€ 6,0
DMS	€ 20,0	€ 7,4	€ 7,7	€ 35,1
Totaal realisatie	€ 23,4	€ 8,7	€ 9,0	€ 41,1
Budget ruimte	€ 89,6	€ 33,3	€ 34,0	€ 156,9

Project AFAS/MSS

In 2018 zijn een aantal functionaliteiten opgeleverd die vooral gericht waren op het Employee Self Service zoals bijvoorbeeld de personeelsdeclaraties. Bij het gebruik maken van Management Self Service (MSS) kunnen leidinggevendenden wijzigingen en mutaties doorvoeren rondom de arbeidsvoorwaarden en alle gerelateerde HR-gegevens van hun medewerkers. Veel processen rondom instroom, doorstroom, uitstroom, wijziging in stamgegevens, salariering, rooster, contract, functie, verzuim, worden met MSS via workflows ondersteund. MSS vereenvoudigt de HR-processen door taken bij de juiste mensen neer te leggen. In 2021 is gestart met een pilot bij het Dollard College. In de pilot zijn een aantal processen gedefinieerd en gebouwd in AFAS. Het betreft de workflows tijdelijke uitbreiding, tijdelijke uitbreiding (vervanging), contract verlengen, uitdienst en uitdienst (uitzendkracht en in productie genomen). Als gevolg van de fusie van het Dollard College en Ubbo Emmius per 1 januari 2022 én de keuze van een eigen AFAS systeem en inrichting in de nieuwe stichting Trivium, is de pilot eind 2021 verplaatst naar rsg de Borgen.

De pilot loopt momenteel bij de vestiging Lindenberg en als die is afgerond vindt de uitrol plaats naar de andere vestigingen van rsg de Borgen. De pilot heeft vertraging opgelopen omdat de nieuwe organisatiestructuur moest worden geïmplementeerd bij rsg de Borgen en dat voorrang heeft gekregen.

Project BI-tool

Power BI is al een aantal jaren in gebruik als management dashboard tool waarin financiële- en HR gerelateerde cijfers en KPI's worden gepresenteerd. Het management dashboard wordt verder ontwikkeld met onderwijskundige KPI's en andere bedrijfsvoerings KPI's. In 2021 is hiervoor een bijeenkomst geweest waarin afspraken zijn gemaakt over welke onderwijskundige KPI's worden opgenomen in de management dashboards. Het bedrijf Wereport doet samen met de afdeling I&A het ontwerp en de visualisatie daarvan. Het ontwikkelingstraject Power BI heeft vertraging opgelopen door de fusie van het Dollard College en Ubbo Emmius, het voorgenomen besluit tot opheffing van stichting Onderwijsgroep Noord en het voornemen tot fusie van Terra met het Drenthe College.

In maart 2022 heeft het College van Bestuur aangegeven dat een aantal aspecten in de verantwoordingsrapportage niet volledig is om daaruit te kunnen concluderen dat we op alle gebieden bestuurlijk in control zijn. We hebben daarom gekeken hoe we op pragmatische wijze wel tot die conclusie kunnen komen, zonder daarbij de oude verantwoordingsrapportage-opzet overboord te gooien. We maken daarvoor gebruik van de aandachtsgebieden van het INK model omdat dat model het in zich heeft om een volledig beeld weer te geven. Deze wens heeft een nieuwe impuls gegeven om door te gaan met de ontwikkeling van Power BI, waardoor we zoveel mogelijk gebruik maken van informatie die voorhanden is in onze systemen.

Vlak na de zomervakantie is besloten om het (nog lopende) project op de agenda te zetten bij de afzonderlijke stichtingen en dus niet meer als een OGN-project te beschouwen. Technisch gaat hiermee niets verloren. De organisatorische ontvlechting van de organisatie die per 1 januari 2024 wordt gerealiseerd, raakt hoe dan ook de interne managementinformatievoorziening. Power BI kan hiervoor gebruikt worden als management informatietool, al dan niet in combinatie met andere financiële, personele en onderwijsapplicaties en managementinformatietools. Elke stichting maakt hier vanaf heden zijn eigen keuzes in.

Project Document Management Systeem (DMS)

In 2020 heeft de Regiegroep I&A van Onderwijsgroep Noord besloten om na de implementatie van Office365 gefaseerd verder te gaan met documentbeheer. In eerste instantie is gekeken naar het model Documentair structuurplan (DSP), wat binnen het MBO gebruikt wordt. Met behulp van externe consultants is het DSP voor Terra MBO ingevuld. Hoewel zo'n DSP-model nog niet voor het VO bestaat, zijn hier toch belangrijke delen van te gebruiken voor de VO-scholen. Vervolgens is aan externe consultants gevraagd om documentatie op te stellen zodat wij op generieke manier omgaan met documentbeheer.

In het najaar van 2022 is er een marktverkenning geweest om te ontdekken welke leveranciers, liefst met ervaring in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs een goede oplossing zouden kunnen bieden. Hiermee is het fundament voor een logische en centrale opslagplaats voor de stukken per stichting geborgd. Op grond van deze marktverkenning is besloten de aanbesteding te doen met 4 leveranciers in het eerste kwartaal van 2023. De firma Emtio ondersteunt het inkoopproces van de aanbesteding.

In juli 2022 hebben de besturen van Onderwijsgroep Noord en Trivium Handboek Vervanging, Handboek Opslaan en bewaren en Regeling Archiefbeheer vastgesteld om de informatiehuishouding op een acceptabel en gelijkwaardig niveau te krijgen. Zowel voor de ontvlechting van de systemen bij de opheffing van Onderwijsgroep Noord als voor het opnieuw invlechten met andere organisaties is een geordende informatiehuishouding een vereiste. In de genoemde drie stukken zijn twee dringende adviezen gegeven, namelijk overgaan tot de aanschaf/vervanging van een documentmanagement-systeem (DMS) en het aanstellen van een informatiebeheerspecialist. Hier hebben de stichtingen mee ingestemd.

Project Opheffing Stichting Onderwijsgroep Noord

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting 2022	Uitgaven 2022
Inhuur projectleider (1-8 t/m 31-12)	€ 0	€ 56
Inhuur projectleider invlechting Terra	€ 0	€ 22
Inhuur projectondersteuning	€ 0	€ 6
Scholingskosten	€ 0	€ 0
Juridische advieskosten	€ 0	€ 10
Fiscale advieskosten	€ 0	€ 46
Extra afschrijvingskosten	€ 0	€ 0
Verhuizing	€ 0	€ 15
Ontvlechten I&A	€ 0	€ 34
Ontvlechten OD	€ 0	€ 1
etc.		
Totaal	€ 0	€ 191

Financiële toelichting

In maart 2022 heeft het College van Bestuur een voorgenomen besluit genomen om de stichting Onderwijsgroep Noord met ingang van 1 januari 2024 op te heffen. De onderwijsstichtingen gaan naar zelfstandigheid met een eigen bestuur. Met de ontvlechting van de ondersteuning (personeel en materieel) zijn kosten verbonden die niet zijn begroot. De kosten die zijn gemaakt in 2022 zijn conform de verdeelsleutel in rekening gebracht bij de onderwijsstichtingen.

Liquidatieplan

De Raad van Toezicht heeft ingestemd met het voornemen om de formele opheffing van Stichting Onderwijsgroep Noord door middel van een turboliquidatie te laten plaatsvinden. Een werkgroep is belast met de voorbereiding van de liquidatie waarbij het Bestuurlijk Management Overleg als Stuurgroep optreedt. Op 1 februari 2023 is het overgrote deel van de medewerkers van Onderwijsgroep Noord overgedragen aan Terra, rsg de Borgen en Trivium. De resterende medewerkers worden naar verwachting 1 oktober 2023 overgedragen. Daarnaast is in 2022 de wens uitgesproken om het kantoorpand van Onderwijsgroep Noord aan Stichting Terra over te dragen. Op dit moment worden de juridische, fiscale en financiële aspecten nader uitgewerkt. De inzet is dat besluitvorming over de overdracht van het gebouw vóór 1 juli 2023 aan Terra plaatsvindt.

Voor de technische ICT-ontvlechting is een programmaplan geschreven. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats door een externe partij waarvoor een aanbesteding heeft plaatsgevonden. De verwachting is dat de uitvoering van het programmaplan niet voor 1 januari 2024 is afgerond. Daarom is besloten om de uitvoering vanuit Terra te doen. De regiegroep I&A is de stuurgroep voor het programma en staat in 2023 nog onder leiding van het College van Bestuur. De kosten die voortkomen uit de technische ICT-ontvlechting komen ten laste van de liquidatieopbrengsten of worden volgens de verdeelsleutel 57% Terra, 21% rsg de Borgen en 22% Trivium verdeeld.

Tenslotte is in 2022 een inventarisatie gemaakt van alle partijen waarmee Onderwijsgroep Noord een contractuele relatie heeft. Deze contracten zullen in 2023 aan Terra, Trivium en/of rsg de Borgen overgedragen of beëindigd worden. De ICT-gerelateerde contracten worden overgedragen aan Terra en maken deel uit van het programmaplan of worden indien mogelijk vóór de zomervakantie 2023 opgezegd.

De te verwachten liquidatiekosten worden separaat bijgehouden.

Informatisering en Automatisering

Het afgelopen jaar stond in het teken van grote uitdagingen voor de IT-afdeling. Naast het ondersteunen van het dagelijkse onderwijsproces, zijn een aantal belangrijke projecten succesvol afgerond.

Starten Europese aanbesteding technische ontvlechting

In 2022 hebben we ons ingezet voor de voorbereiding van de Europese aanbesteding van de technische ontvlechting. Het doel van dit project is om van één omgeving, drie afzonderlijke omgevingen te maken. Door de technische ontvlechting worden de processen per stichting georganiseerd.

Bellen via Teams

In 2022 hebben we het mogelijk gemaakt om via Teams te bellen op 80% van de vestigingen. Hierdoor kunnen onze medewerkers efficiënter communiceren en sneller problemen oplossen. Het gebruik van Teams is eenvoudig en intuïtief, waardoor de drempel voor communicatie tussen medewerkers is verlaagd.

Nieuwe infrastructuur vestiging Bovenburen

Het Dollard College heeft in 2022 een nieuwe infrastructuur gekregen bij de vestiging Bovenburen. Dit project was gericht op het verbeteren van de stabiliteit en betrouwbaarheid van de IT-omgeving van de school. Door deze verbeteringen kunnen de docenten en leerlingen nu zonder problemen gebruik maken van de IT-faciliteiten op deze vestiging.

Somtoday

Bij de fusie van het Dollard College en Ubbo Emmius is de implementatie van Somtoday begeleid, een systeem voor leerlingadministratie en -volgsysteem. Gezorgd is voor een soepele overgang voor alle betrokken partijen.

Werken met Autopilot en Intune van Microsoft

Met deze tools hebben we ervoor gezorgd dat, bij het (opnieuw) inrichten van laptops en gedeelde werkplekken deze direct klaar voor gebruik zijn. Deze tools bieden een hoge mate van automatisering en controle op informatiebeveiliging, waardoor we efficiënter en effectiever kunnen werken.

De 'lessons learned' vanuit de evaluatie start schooljaar 2021-2022 zijn toegepast op het schooljaar 2022-2023. Hierdoor is de start van dit schooljaar een stuk soepeler verlopen dan voorgaande jaren. Er waren nog wel een aantal uitdagingen maar die stonden niet in verhouding tot voorgaande jaren.

Ook in 2022 zijn er frequent bijeenkomsten voor de ICT-ondersteuning op de vestiging georganiseerd, waarin kennis en ervaringen is uitgewisseld. Hiermee wordt de verbinding met de vestigingen verder versterkt.

Het bekostigingsproces is verder geprofessionaliseerd, dit is uitstekend verlopen. Vestigingen van alle stichtingen hebben een duidelijke planning gekregen voor het aanleveren van de gegevens en doen dit op uniforme wijze richting de gezamenlijke coördinatie, die binnen de I&A afdeling plaatsvindt.

Als gevolg van de Coronacrisis waren er in 2022 ook nog aangepaste examenregels van kracht waardoor de inrichting van de systemen op stichtingsniveau weer aanpassingen nodig hadden. Dit is prima verlopen.

Privacybeleid

Bestendigen van het IBP-beleid in de organisatie

Een goed IBP-beleid zorgt ervoor dat leerlingen, docenten en alle andere medewerkers op school en verder binnen de organisatie veilig en ongestoord en ongehinderd van alle (digitale) systemen en applicaties gebruik kunnen maken; dat leerlingen onderwijs kunnen volgen en medewerkers hun werk kunnen doen.

Door de steeds verder toegenomen digitalisering groeit ook de afhankelijkheid van ICT-middelen in het onderwijs en de bedrijfsvoering. Daarmee neemt ook de complexiteit meer en meer toe en is de noodzaak van het goed beveiligen van deze middelen navenant toegenomen. De complexiteit brengt extra risico's met zich mee. Daarnaast zien we een toename in externe dreigingen binnen de onderwijssector en groeit de noodzaak ons daartegen te beveiligen. De bewustwording hiervan dringt steeds meer door in de organisatie wat tot effect heeft dat het IBP kernteam vaker en vroeger wordt betrokken bij vernieuwingstrajecten. Hiernaast neemt het beveiligen van de ICT middelen een steeds grotere plaats in binnen de budgetten.

Het IBP Kernteam heeft zich beziggehouden met het beantwoorden van vragen van gebruikers, controleren van verwerkersovereenkomsten, onderzoeken van incidenten en het adviseren over beleid. Het IBP kernteam heeft als taak om bewustwording voor IBP te blijven creëren en het beleid onder de aandacht te brengen.

Beveiligingsincidenten

Beveiligingsincidenten kunnen ontstaan vanuit de techniek, organisatie of medewerkers. In dit verslag zijn de beveiligingsincidenten en aanbevelingen daarom ook in deze drie categorieën verdeeld. In totaal zijn er 142 beveiligingsincidenten gemeld, bijna twee keer zoveel als vorig jaar. Van de 142 incidenten zijn er drie als datalek geclassificeerd. Geen enkel incident is beoordeeld als meldingsplichtig richting de autoriteit persoonsgegevens. De vastlegging alsook de afhandeling daarvan wordt nauwgezet gedocumenteerd, zodat we inzicht krijgen in de oorzaken en verbetering van de algehele beveiliging.

- **Techniek**
Het aantal aanvallen op de informatie- en ICT-voorzieningen neemt jaarlijks toe. Deze aanvallen komen ook steeds vaker in het nieuws door de grote impact die een succesvolle aanval heeft op het onderwijs en de bedrijfsvoering. Door de maatregelen die zijn genomen hebben deze aanvallen beperkte tot geen gevolgen gehad op de beschikbaarheid, vertrouwelijkheid of integriteit van onze diensten. Hiernaast hebben leveranciers beveiligingsproblemen gemeld in hun systemen. Deze zijn adequaat opgepakt en onderzocht; gebleken is dat deze beveiligingsproblemen niet zijn misbruikt en ook niet hebben geleid tot een datalek.
- **Medewerkers**
Het is merkbaar dat medewerkers alerter zijn op phishing- en malafide berichten. Er komen meer meldingen binnen dan vorige jaren. Door een duidelijke toename van privacy-gerichte vragen aan de functionaris gegevensbescherming is af te leiden dat de medewerkers zich steeds meer bewust zijn van de privacyaspecten in hun dagelijks werk en het belang daarvan.
- **Organisatie**
Een aantal van de incidenten raakten de organisatie op beleid en achterliggende processen. Het afgelopen jaar is er op punten actief geadviseerd, zoals het duidelijker beleggen van eigenaarschap van processen en systemen, het beveiligen van computers die thuis worden gebruikt, het ontwikkelen van beleid op hybride onderwijs, het digitaal toetsen op afstand en het thuiswerken. Het bestuur heeft de adviezen van de MBO-raad en VO-raad opgevolgd om de weerbaarheid van de organisatie tegen informatiebeveiliging en privacy dreigingen te verhogen. Om hier invulling aan te geven zijn verschillende trajecten gestart.

Huisvesting

In 2022 heeft het College van Bestuur besloten tot liquidatie van stichting Onderwijsgroep Noord. Dat heeft ook grote gevolgen voor de huisvestingsstrategie. Ten eerste zal er vóór 2024 een nieuwe eigenaar voor Hereweg 101 gevonden moeten worden. Gezien het feit dat Terra eigenaar is van de grond en Onderwijsgroep Noord recht van opstal heeft voor het gebouw dat haar eigendom is, ligt het voor de hand om de eigendom van het gebouw over te dragen aan Terra. Daarmee wordt Terra eigenaar van alle grond en opstallen op Hereweg 99 en 101, hetgeen haar strategische positie op deze A-locatie versterkt.

Tevens verhuizen er opnieuw medewerkers van de ondersteunende dienst naar de toekomstig onafhankelijke stichtingen. Hierdoor is in de loop van 2022 de bezettingsgraad in het gebouw verder afgenomen. Dat heeft eind 2022 geleid tot het verhuren van de bovenste twee van de vijf verdiepingen aan de Stichting Kinderopvang Stad Groningen.

Bij het uitvoeren van het onderhoud van het gebouw is er extra aandacht voor energiebesparing, gezien de stijgende energieprijzen. Tevens zijn er tien laadpunten aangelegd voor elektrische auto's alsmede extra laadpunten voor e-bikes in de fietsenstalling.

Inkooptrajecten en aanbestedingen 2022

In 2022 is vanuit Onderwijsgroep Noord de volgende Europese en meervoudig onderhandse aanbestedingen gestart en afgerond.

Gestart en afgerond

- Europese aanbesteding Afvaldiensten, nieuwe leverancier Noord Nederlandse Reinigingsdienst BV.
- Europese aanbesteding Food, Non-Food en Beverages, geen inschrijving ontvangen.

Gestart:

- Europese aanbesteding Ontvlechting/verzelfstandiging Informatievoorziening.

Contractbeheer

In 2020 is een onderzoek gestart met als doel het optimaliseren van het inkoopproces en contractbeheer. Dit onderzoek is afgerond en de voorstellen voor aanpassing van het beleid zijn gepresenteerd bij het College van Bestuur, regiodirectie Terra en de algemeen directeur rsg de Borgen. Zij hebben besloten om de resultaten van het onderzoek over te dragen aan de onderwijsstichtingen. Zij kunnen de voorstellen voor aanpassing van het beleid implementeren in hun eigen ondersteuningsorganisatie.

2. STICHTING ONDERWIJSGROEP NOORD

Het verslag van de afzonderlijke stichting is in dit deel opgenomen en de resultaten van de stichting Onderwijsgroep Noord zijn weergegeven in de enkelvoudige jaarrekening.

2.1 Ontwikkelingen

Opheffen Ondersteunende Diensten en Staf College van Bestuur

Begin 2022 heeft in het teken gestaan van onzekerheid, berusting, maar ook schok na de aankondiging van het besluit tot herverdeling van de Ondersteunende Diensten en de Staf van het College van Bestuur. Het opheffen van de Stichting Onderwijsgroep Noord al geruime tijd een voldongen feit, maar in de houtskoolschets toekomstige organisatieontwikkeling is een mogelijkheid tot een doorstart van een gezamenlijk ondersteuningsbedrijf nadrukkelijk onderzocht. De conclusie van dit onderzoek wees uit dat deze verzelfstandiging afhankelijk was van een nog op te richten besturenkoepel en dat de organisatieontwikkeling nog enige tijd in beslag zou nemen. Door ontwikkelingen binnen de onderwijsstichtingen - verzelfstandiging stichting Scholengroep Trivium, waarin Dollard College was samengegaan met Ubbo Emmius en de plannen voor een fusie tussen Terra en Drenthe College - bleek dat de besturenkoepel geen realistische mogelijkheid zou zijn. Daarmee verdween het draagvlak voor een gezamenlijke ondersteuning én door het vertrek van Terra met een 57% aandeel ook de draagkracht voor een ondersteuningsbedrijf.

Hybride werken

De Ondersteunende Diensten heeft in de afgelopen twee jaar de dienstverlening vrijwel geheel gedigitaliseerd. Met ingang van 1 juni is het hybride 'nieuwe' werken volledig tot zijn recht komen. In de praktijk komt dit erop neer dat medewerkers 50% thuis en 50% op kantoor werken, uiteraard in steeds wisselende samenstelling.

Arbo & Veiligheidsbeleid

Onderwijsgroep Noord is geen school, maar hiermee wel nauw verbonden. Daarom is er net als voor de scholen in 2022 een draaiboek Corona gemaakt. In het draaiboek zijn vier fases van mogelijke ontwikkelingen van het virus uitgewerkt. De overgang van de ene naar de andere fase wordt door het kabinet aangekondigd in een persconferentie. Bij de Ondersteunende Diensten ligt de nadruk van de maatregelen vooral op de medewerker omdat er in het kantoorgebouw van Onderwijsgroep Noord geen onderwijsactiviteiten plaatsvinden. Het MT heeft het 'Draaiboek Corona' opgesteld en na instemming van de OR vastgesteld. Het MT zorgt ervoor dat deze actueel blijft.

Net als vorig jaar hebben zich, voor zover bekend, op de werkplek geen Corona-besmettingen voorgedaan.

Vertrouwenspersoon

Bij de externe vertrouwenspersoon zijn in 2022 geen meldingen en/of klachten binnengekomen omtrent ongewenste omgangsvormen of integriteit. Het uitblijven van meldingen en/of klachten kan gezien worden als een positieve indicatie van de sociale veiligheid en aanspreekcultuur binnen de organisatie. Het kan daarnaast kunnen betekenen dat ongewenste situaties in de organisatie zelf adequaat worden opgepakt en opgelost.

Medezeggenschap

2022 is het laatste jaar dat Onderwijsgroep Noord een OR heeft. De directeur Ondersteunende Diensten a.i. is namens het managementteam van de Ondersteunende Diensten voor de inhoud gesprekspartner voor de OR. Het overleg met de OR vindt op constructieve wijze en in een open sfeer plaats. De OR is uiteraard nauw betrokken geweest bij de ontvlechting van Onderwijsgroep Noord en heeft advies- en/ of instemmingsrecht gehad op diverse formele momenten in het proces.

De leden van de OR gaan in februari 2023 over naar een andere werkgever, waardoor hun lidmaatschap bij OR van Onderwijsgroep Noord van rechtswege eindigt en de OR geen leden meer heeft. De verplichting van een OR houdt op wanneer er minder dan 50 werknemers in dienst zijn en dus is er geen verplichting meer om verkiezingen uit te roepen.

Samenwerking vier onderwijsinstellingen applicatiebeheer AFAS

De onderwijsinstellingen Onderwijsgroep Noord, Aletta Jacobs College, Winkler Prins en Eemsdeltacollege hebben een samenwerkingsovereenkomst voor het gezamenlijk uitvoeren van het functioneel applicatiebeheer AFAS. In het kader van de ontvlechting OGN is de samenwerking opgezegd. Een medewerker applicatiebeheerder van Onderwijsgroep Noord is overgenomen door Winkler Prins. Winkler Prins gaat het applicatiebeheer tevens verzorgen voor Aletta Jacobs College. De Ondersteunende Dienst van Onderwijsgroep Noord blijft de ondersteuning verlenen aan het Eemsdeltacollege tot einde van het contract dat afloopt op 1 november 2023.

2.2 Medewerkers

In april 2022 is het voorgenomen besluit genomen om Onderwijsgroep Noord te ontvechten. De onderwijsstichtingen Terra en rsg de Borgen gaan zelfstandig verder en dat betekent dat Onderwijsgroep Noord uiterlijk 1 januari 2024 ophoudt te bestaan. De dienstverlening wordt overgedragen aan de onderwijsstichtingen. Voor alle medewerkers betekent dit dat hun werk in de loop van 2023 ophoudt te bestaan bij Onderwijsgroep Noord.

Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van het voorbereiden en uitwerken van de reorganisatie om vervolgens alle medewerkers zorgvuldig te kunnen overdragen naar de andere stichtingen. Het uitgangspunt hierbij was dat alle medewerkers worden herplaatst en dat er geen sprake is van gedwongen ontslagen. Bij de overdracht van medewerkers is sprake van overgang van onderneming en dat wil zeggen dat alle rechten en plichten van de medewerkers mee over gaan naar de ontvangende stichting. De ontvechting is vormgegeven in het reorganisatieplan Onderwijsgroep Noord. Met deze uitgangspunten en destijds nog concept plannen is in juni 2022 afgestemd met de vakbonden dat er geen sociaal plan nodig was.

Proces reorganisatie

Gedurende de maanden dat de reorganisatie werd voorbereid en vastgelegd in diverse plannen is het personeel continu op de hoogte gehouden. Dit werd gedaan door updates tijdens de wekelijkse (online) bijeenkomsten 'OD Café'. Daarnaast heeft in de zomerperiode met alle medewerkers een individueel gesprek plaatsgevonden. Dit gesprek had tot doel om de wensen van de medewerkers in beeld te krijgen en om vanuit de organisatie een perspectief te schetsen in het kader van de reorganisatie. Dit is ook vastgelegd in een individuele perspectief brief. In nagenoeg alle gevallen is de situatie zoals in de perspectiefbrief geschetst, uitgevoerd bij de definitieve plaatsing.

In onderstaande schema zijn de belangrijkste formele documenten en momenten af te lezen:

Overdracht van medewerkers

De overdracht van het merendeel van de medewerkers heeft plaatsgevonden op 1 februari 2023. In onderstaande tabel is af te lezen van en naar welke stichtingen de medewerkers zijn overgedragen. Dit gaat alleen over medewerkers met een vast dienstverband binnen Onderwijsgroep Noord (geen flex of ZZP). Met de medewerkers die zijn overgegaan van rsg de Borgen naar Terra en Onderwijsgroep Noord naar Trivium zijn individuele gesprekken gevoerd omdat bij de overgang sprake is van een wijziging van de cao.

	Aantal	FTE
Medewerkers van OGN naar Terra	40	35,01
Medewerkers van rsg de Borgen naar Terra	2	2
Medewerkers van OGN naar Trivium	3	2,6
Totaal	45	39,61

In de personele ontvlechting worden ook 2 ICT medewerkers van rsg de Borgen meegenomen die al jaren werkzaam zijn in het team ICT van Onderwijsgroep Noord maar nog vanuit het verleden op de loonlijst staan van rsg de Borgen. Zij zijn gedetacheerd naar Onderwijsgroep Noord en komen op 1 februari 2023 in dienst van Terra.

In totaal blijven er 6 medewerkers (5,83 fte) in dienst van Onderwijsgroep Noord. Een deel gaat in de loop van 2023 over naar de onderwijsstichtingen en van een deel loopt het contract af.

Werkkostenregeling (WKR)

Het totale WKR budget over 2022 was € 38.494. In totaal is er € 34.631 benut, dit betekent dat er € 3.863 over is gebleven. Het grootste gedeelte (34%) is besteed aan vergaderkosten, consumpties en personeelsactiviteiten. Daarnaast is het o.a. besteed aan fietsregelingen, bedrijfsfitness en personeelsattenties.

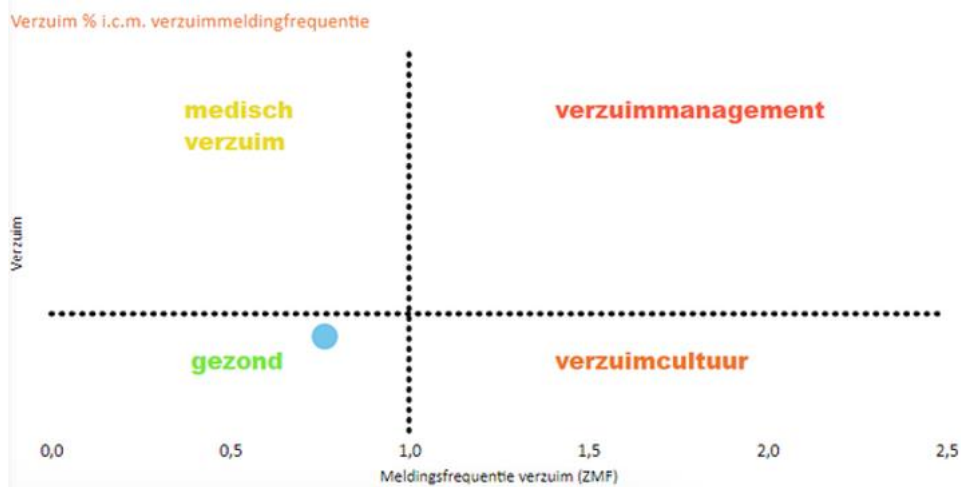
Scholing en trainingen

In 2022 is een scholingsplan opgesteld, waarin voor een bedrag van € 45.375 scholingsafspraken zijn gemaakt binnen de Ondersteunende Diensten. Uiteindelijk is € 31.667 gerealiseerd. Daarnaast is het mogelijk om gebruik te maken van het aanbod van Goodhabitz. Er zijn in totaal 47 trainingen gestart (in 2021 waren dat er 80). In 2022 zou een plan worden opgesteld om het gebruik van Goodhabitz onder de aandacht te brengen en te stimuleren. Vanwege de ontvlechting is dit niet gebeurd.

Ontwikkeling heeft binnen de Ondersteunende Diensten in 2022 minder aandacht gehad vanwege de focus op de ontvlechting.

Ontwikkeling ziekteverzuim

De norm voor het gemiddelde verzuim bij de Ondersteunende Diensten is 3,5%. Het gemiddelde verzuimpercentage over 2022 is 4% en de meldingsfrequentie is 0,8. De combinatie van beide gegevens laat zien dat er sprake is van een 'gezonde' situatie ten aanzien van het verzuim in de organisatie.

In onderstaande grafiek is af te lezen dat het verzuim vanaf januari 2022 een stijgende lijn laat zijn. Er is een afname rond de zomerperiode en vanaf september zet de stijgende lijn door. Er zijn vier ziekmeldingen aan het eind van 2022. De oorzaken van dit verzuim zijn niet werk gerelateerd.

De verzuimbegeleiding wordt verzorgd door de arbodienst Verzuimweg. Zij leveren een bedrijfsarts en een casemanager. Er vindt tweemaal per jaar een SMT plaats; hierbij zijn vanuit Onderwijsgroep Noord de leidinggevende en P&O-adviseur aanwezig. In het kader van de overplaatsing van de medewerkers heeft in het laatste SMT een overdracht c.q. kennismaking plaatsgevonden met het oog op de nieuwe situatie in 2023.

Kengetallen

Formatie

Bij de stichting Onderwijsgroep Noord, bij de Ondersteunende Diensten en het College van Bestuur zijn op 31 december 2022 in totaal 65 medewerkers (54,6 fte) werkzaam. Dit is opgebouwd uit medewerkers in loondienst (bepaalde en onbepaalde tijd) en uit flex-, detachering- en ZZP-contracten. In onderstaande tabel is de verdeling in fte te zien.

Samenvattend overzicht personele bezetting (bruto formatie)

Ontwikkeling FTE CVB, CVB staf en Ondersteunende Diensten				
	Werkelijk	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2020	2021	2022	2022
CVB + staf	7,8	7,3	8,0	7,2
Management OD	3,4	2,0	2,3	2,5
Ondernemingsraad	0,6	0,6	0,8	0,5
Regulier	50,7	45,7	48,5	40,5
Subtotaal basisdienstverlening	62,6	56,2	60,6	50,7
Extra Dienstverlening	7,8	5,5	5,9	3,9
Detachering O3	6,2	9,0	10,9	-
Projecten bestuurlijke agenda/OGN construct	3,8	3,0	-	-
Subtotaal extra dvl en projecten	17,8	17,0	15,8	3,9
Boventallig	1,0	-	-	-
Totaal	81,4	73,1	76,4	54,6

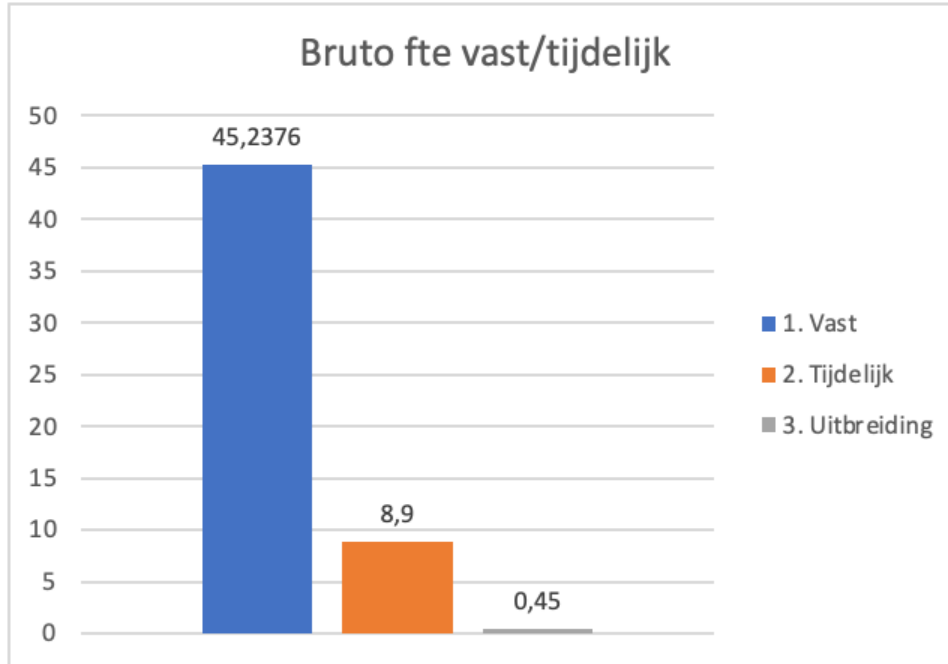
Toelichting op de verschillen in personele bezetting tussen begroting en werkelijk 2022 per 31 december 2022

Op 31 december 2022 is er totaal 21,8 fte minder in dienst dan begroot. De basisdienstverlening is met 9,9 fte afgenomen. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat vertrekkende medewerkers op tijdelijke basis en voor minder fte zijn vervangen. In sommige situaties heeft er geen vervanging plaatsgevonden.

De medewerkers die in dienst waren en gedetacheerd werden in het kader van O3 (overheveling formatie HR, M&C en Onderwijskwaliteit) zijn in 2022 in dienst getreden van de betreffende stichtingen. Vandaar dat de kolom 'werkelijk 2022' bij detachering O3 op nul staat. De extra dienstverlening is ook afgenomen, namelijk van 5,9 fte naar 3,9 fte. De medewerkers die onder detachering O3 vielen, stonden voor in totaal voor 2 fte op kostendrager 'extra dienstverlening'. Met de uitdiensttreding van deze medewerkers is deze inzet ook verdwenen.

Vast/tijdelijk

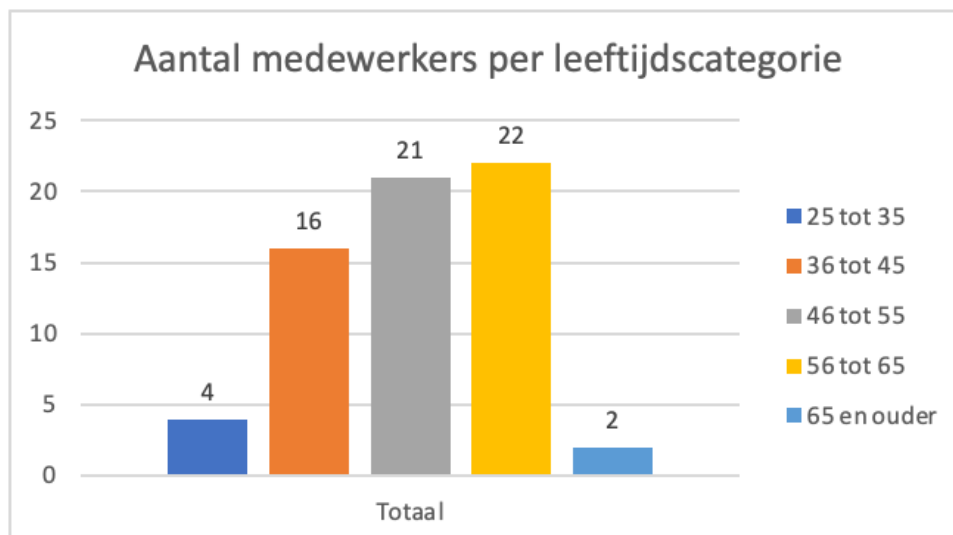
In totaal heeft Onderwijsgroep Noord 54,6 FTE in dienst; hiervan is 45,23 FTE in vaste dienst en 9,35 FTE tijdelijk. Onderwijsgroep Noord breed wordt gestreefd naar een flexibele schil tussen de 10 en 15%. Eind 2022 bedroeg de flexibele schil bij de Ondersteunende Diensten en het College van Bestuur 17%. Dit percentage van het totaal aantal fte's is ingevuld via flex-, detachering- en ZZP-overeenkomsten. Dit percentage is lager dan de flexibele schil van 2021, toen er nog sprake was van een flexibele schil van 20%.

Conclusie: De flexibele schil is iets groter dan wordt nagestreefd.

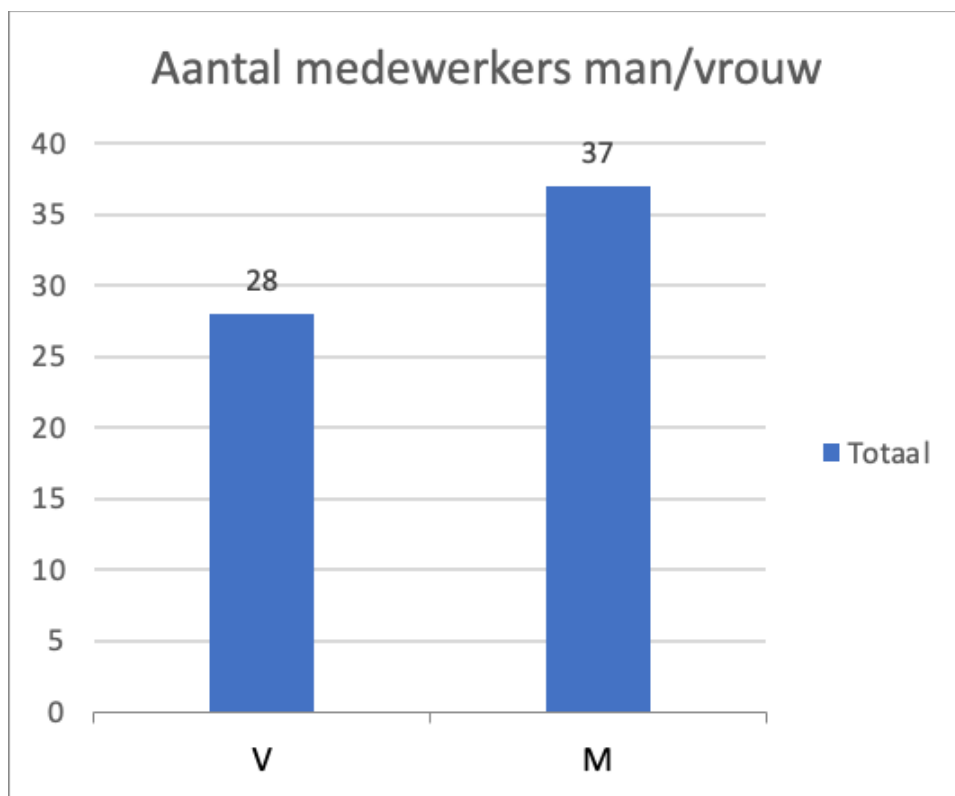
Leeftijdsopbouw

De leeftijdsverdeling bij de Ondersteunende Diensten en het College van Bestuur ziet er in 2022 als volgt uit (aantallen):

Verdeling man/vrouw

In onderstaande grafiek is de man-vrouw verdeling van het personeelsbestand van de Ondersteunende Diensten en het College van Bestuur in 2022 af te lezen (aantallen):

Conclusie: Wij beschouwen dit als redelijk "in balans".

3. FINANCIËN

3.1 Stichting Onderwijsgroep Noord geconsolideerd

Consolidatie

Onderwijsgroep Noord heeft de Stichting AOC Terra en Stichting rsg de Borgen op basis van zeggenschap en invloed van betekenis in de consolidatie betrokken.

Resultaat geconsolideerde jaarrekening

Onderwijsgroep Noord heeft het jaar 2022 afgesloten met een negatief geconsolideerd resultaat van € 1,90 miljoen (2021: € 2,08 miljoen positief). Het resultaat is onttrokken uit het groepsvermogen.

	2022	2021
Toevoeging/onttrekking aan het Groepsvermogen	-1.902.108	2.084.766
	-----	-----
Exploitatieresultaat	-1.902.108	2.084.766

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van 2021 toegelicht. Er zijn afwijkingen die betrekking hebben op de deconsolidatie van Dollard College. Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat bij de afzonderlijke posten in de geconsolideerde jaarrekening.

Baten

De totale baten zijn € 24,1 miljoen lager dan in 2021.

Hiervan heeft € 26,6 miljoen betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte 2021 zijn:

Rijksbijdragen	€ 1.346.000	voordelig	De rijksbijdragen zijn met € 1,35 miljoen gestegen in 2022. Dit komt voornamelijk door het hoger uitvallen van additionele middelen ten opzichte van 2021, zoals de kwaliteitsagenda, het Sterk Techniek Onderwijs (STO) en de aanvulling van de gelden voor strategisch HRM en werkdrukverlichting.
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 51.000	voordelig	De gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn ten opzichte van 2021 met € 0,05 miljoen gestegen. De bijdragen die worden ontvangen verschillen jaarlijks en hebben veelal betrekking op onderwijskundige projecten.
College-, cursus-, les- en examengelden	€ 50.000	voordelig	De ontvangen cursusgelden worden afgedragen aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap. Deze afdracht wordt verantwoord onder de overige lasten. Het gaat hierbij om het wettelijk cursusgeld voor BBL-leerlingen van 18 jaar en ouder. De bijdragen zijn hoger dan 2021, omdat er in 2021 sprake was van een halvering van de cursusgelden.

Baten werk in opdracht van derden	€ 1.674.000	voordelig	De baten uit de marktactiviteiten zijn hoger dan in 2021. De baten zijn hoger dan in 2021, omdat in 2021 door coronamaatregelen diverse marktactiviteiten niet door konden gaan. In tegenstelling tot het jaar 2021 is Dollard College niet meer in de consolidatie betrokken. Als gevolg hiervan vindt er geen eliminatie plaats op de dienstverlening aan Dollard College. Hierdoor valt de post overige baten werk in opdracht van derden hoger uit dan in 2021.
Overige baten	€ 634.000	nadelig	De overige baten zijn gedaald met € 0,63 miljoen ten opzichte van 2021. Dit komt voornamelijk doordat er geen grote incidentele baten in 2021 zijn ontvangen, zoals de verkoop van onroerend goed.

Lasten

De totale lasten zijn €20,1 miljoen lager dan in 2021.

Hiervan heeft €23,8 miljoen betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte 2021 zijn:

Personeelslasten	€ 1.137.000	nadelig	De personeelslasten zijn gestegen ten opzichte van 2021. De lonen en salarissen van het personeel met een aanstelling zijn gestegen door door de combinatie van een CAO verhoging en eenmalige uitkering. De overige personele lasten zijn gestegen door hogere kosten voor inhuur personeel en door de ruimere reiskostenvergoeding van woon-werkverkeer wat geldend is per 1 juli 2022.
Afschrijvingen	€ 121.000	voordelig	Er is in 2022 voor €2,8 miljoen geïnvesteerd. De afschrijvingslasten van de materiële vaste activa zijn ten opzichte van 2021 gedaald.
Huisvestingslasten	€ 451.000	nadelig	De huisvestingslasten zijn ten opzichte van 2021 gestegen met € 0,45 miljoen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door lasten met betrekking tot de eigen bijdrage in de kosten van het bouwteam Campus Leek en overige meerkosten voor Campus Leek voor de diverse werkzaamheden. Daarnaast zijn er hogere schoonmaakkosten ten opzichte van 2021.

Overige lasten	€ 2.222.000	nadelig	<p>De overige lasten zijn met € 2,22 miljoen gestegen ten opzichte van 2021.</p> <p>In tegenstelling tot het jaar 2021 is Dollard College niet meer in de consolidatie betrokken. Als gevolg hiervan vindt er geen eliminatie plaats op de dienstverlening aan Dollard College. Hierdoor vallen de overige lasten hoger uit dan in 2021.</p> <p>De stijging van de kosten inventaris, apparatuur en leermiddelen wordt veroorzaakt door hogere materiële projectkosten.</p>
----------------	-------------	---------	---

Financiële baten en lasten

Het saldo van de financiële baten en lasten is € 33 duizend lager dan in 2021. Hiervan heeft € 5 duizend betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte 2021 zijn:

Rentelasten	€ 28.000	voordelig	De financiële baten en lasten zijn lager dan in 2021. De rentebaten en rentelasten zijn toegenomen door een stijging in de rentetarieven. Daarnaast zijn de rentelasten in 2022 lager als gevolg van aflossingen op de leningen.
-------------	----------	-----------	--

Financiële kengetallen (geconsolideerd)

Op basis van de geconsolideerde jaarrekening kunnen de volgende financiële kengetallen worden berekend:

	2022	2021	Signaleringswaarden
Solvabiliteit 1	0,59	0,59	< 0,30
Solvabiliteit 2	0,63	0,65	< 0,30
Liquiditeit (current ratio)	1,41	1,68	< 0,75
Weerstandsvermogen	0,51	0,48	< 0,05
Rentabiliteit	-1,99	1,74	< -10%
Huisvestingsratio	0,10	0,10	> 0,15

De solvabiliteit 1 (verhouding eigen vermogen / totaal vermogen) is in 2022 gelijk aan 2021.

De ratio blijft binnen de door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde signaleringswaarde. Relatief gezien is de mutatie van het eigen vermogen ongeveer even groot als de mutatie van het totaal vermogen.

Solvabiliteit 2 (verhouding eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen) is licht gedaald ten opzichte van 2021, en blijft boven de, door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde signaleringswaarde. Het eigen vermogen is afgenomen door het negatieve resultaat van 2022. De voorzieningen zijn afgenomen. Er is minder gedoteerd, dan dat er is onttrokken of vrijgevallen. Relatief gezien is de afname van het bedrag eigen vermogen + de voorzieningen hoger dan de afname van het totale vermogen. Het eigen vermogen is voldoende groot om bij te sturen in het geval van veranderende omstandigheden, die een nadelige invloed hebben op de exploitatie.

De liquiditeit - current ratio (vlottende activa / vlottende passiva) is afgenomen ten opzichte van 2021 en ligt nog ruim boven de, door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde, ondergrens van 0,75. De liquiditeit kan als voldoende worden beschouwd.

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen, inclusief het resultaat voor het jaar, uitgedrukt in een percentage van de totale baten in een jaar, inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de instelling in staat is om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen van Onderwijsgroep Noord ligt ver boven de signaleringswaarde van $< 0,05$.

De rentabiliteit (resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering in %) is negatiever dan in 2021 en dat komt door het resultaat van 2022 uit op -1,99%.

De huisvestingsratio (totale huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten) bedraagt 0,10 en voldoet aan de signaleringsgrens van de Inspectie van het Onderwijs ($> 0,15$).

3.2 Stichting Onderwijsgroep Noord enkelvoudig

Algemeen

In de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Onderwijsgroep Noord zijn de opbrengsten en kosten opgenomen van het College van Bestuur (inclusief CvB-staf), de Ondersteunende Diensten, de verbeterprojecten bestuurlijke agenda en het project opheffing OGN.

In de begroting is alleen rekening gehouden met de reguliere opbrengsten en kosten van het College van Bestuur (inclusief CvB-staf) en de Ondersteunende Diensten. De reden hiervan is dat de verbeterprojecten van de bestuurlijke agenda worden gefinancierd uit de bestemmingsreserves van de drie onderwijsinstellingen (kostenneutraal).

In onderstaande tabel is in de realisatie hiervan een uitsplitsing gemaakt om vervolgens een analyse te kunnen maken met de reguliere begroting 2022.

Bedragen x € 1.000

Overzicht resultaat	Realisatie				Begroting	
	Totaal	Projecten BA	Project opheffing OGN	Regulier CvB + OD	Regulier CvB + OD	Vershil regulier CvB + OD realisatie versus begroting
Baten	6.424	41	191	6.192	8.584	-2.392
Lasten	6.745	41	191	6.513	8.552	-2.039
Saldo baten-lasten	-321	0	0	-321	32	-353
Financieringsresultaat	-29	0	0	-29	-32	-3
Resultaat	-350	0	0	-350	0	-350
Dekkingstekort					997	
Resultaat na dekkingstekort					-997	

Resultaat enkelvoudige jaarrekening

Alle kosten van de projecten bestuurlijke agenda en opheffing Onderwijsgroep Noord zijn doorbelast aan de drie onderwijsstichtingen. De overige kosten worden deels doorbelast aan de drie onderwijsstichtingen.

Voor 2022 is er een dekkingstekort ontstaan van totaal € 997k. Er is overeenstemming bereikt in het CvB-overleg over het dekkingstekort. Afsproken is dat € 647k gedekt zal worden door de onderwijsstichtingen en € 350k door het aanspreken van de algemene reserve van de stichting OGN. Dit betekent dat het financiële resultaat over 2022 uitkomt op -€ 350K.

Bedragen x € 1.000

Overzicht resultaat	Begroting 2022	Prognose 2022	Realisatie 2022 *)	Realisatie 2021
Baten	8.584	6.631	6.192	7.677
Lasten	8.552	6.949	6.513	7.659
Saldo baten-lasten	32	-318	-321	18
Financieringsresultaat	-32	-32	-29	-18
Resultaat	0	-350	-350	0
Dekkingstekort	997			
Resultaat na dekkingstekort	-997			

*) dit betref de reguliere dienstverlening exclusief projecten bestuurlijke agenda en project opheffing OGN

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste afwijkingen tussen de reguliere begroting en de realisatie toegelicht. De analyse is exclusief de kosten en opbrengsten van de verbeterprojecten bedrijfsvoering bestuurlijke agenda en project opheffing OGN. De inhoudelijke- en financiële verantwoording daarover is opgenomen in hoofdstuk 1.2 over bedrijfsvoering.

Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat bij de afzonderlijke posten in de jaarrekening.

Baten

De baten zijn € 2.392k lager uitgevallen. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

Bedragen x € 1.000

Baten	Totaal	BA + Opheffing OGN	Regulier	V= voordelig N= nadelig	Verklaring afwijking regulier
Overige overheidsbijdragen (3.2.2)	€1	€0	€1	V	Betreft ontvangen subsidie voor de zonnepanelen die niet in de begroting is opgenomen.
Overige - Bijdrage Dienstverlening Derden (3.4.3)	(€1.068)	€232	(€1.300)	N	De belangrijkste reden dat deze post afwijkt t.o.v. de begroting is dat een deel niet is doorbelast aan de onderwijsstichtingen als gevolg van het negatieve resultaat van €350K. Daarnaast is er in 2022 heel terughoudend omgegaan met uitgaven, zie hiervoor de analyse op de lasten.
Verhuur (3.5.1)	€1	€0	€1	V	De baten voor verhuur zijn door een huurverhoging a.g.v. inflatie hoger dan begroot.
Detachering personeel (3.5.2)	(€1.119)	€0	(€1.119)	N	Door de overgang van medewerkers naar o.a. de stichtingen als gevolg van O3 valt deze post lager uit dan begroot.
Overige - Overige baten (3.5.6)	€26	€0	€26	V	Het bedrag uit overige baten bestaat onder andere uit een bijdrage voor studiekosten, teruggave btw en er is inventaris overgenomen door de onderwijsstichtingen en externen.
Totaal baten	(€2.160)	€232	(€2.392)	N	

Lasten

De lasten zijn € 2.039k lager uitgevallen. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

Bedragen x € 1.000

Lasten	Totaal	BA + Opheffing OGN	Regulier	V= voordelig N= nadelig	Verklaring afwijking regulier
Lonen en salarissen (4.1.1)	€1.322	€0	€1.322	V	Het verschil heeft verschillende oorzaken. Er zijn medewerkers overgegaan naar de onderwijsstichtingen als gevolg van O3. Daarnaast zijn er een aantal medewerkers vertrokken, waar de functie niet opnieuw is ingevuld of waar de functie is ingevuld door externe medewerkers.

Overige personele lasten (4.1.2)	€108	(€86)	€194	V	<p>Er zijn in 2022 meer externe medewerkers ingehuurd voor dienstverlening aan zowel gelieerde als niet gelieerde organisaties dan begroot voor een bedrag van €344k. Het ziektevervangingsbudget CvB/OD valt €225k lager uit dan begroot.</p> <p>Aan de personele voorzieningen is vrijgevallen voor een totaalbedrag van €232k. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval voorziening wachtgeld zoals is opgenomen in de prognose 2022.</p> <p>Vanwege het thuiswerken, de overname van medewerkers als gevolg van O3 en het vertrek van medewerkers zijn er minder overige personeelskosten waaronder reiskosten.</p>
Afschrijvingen (4.2.2)	€29	€0	€29	V	In 2022 is terughoudend omgegaan met nieuwe investeringen. Alleen noodzakelijk, voornamelijk vervangingsinvesteringen zijn uitgevoerd.
Huisvestingslasten (4.3)	€39	€0	€39	V	<p>Ook hiervoor geldt dat er terughoudend is omgegaan met het uitvoeren van onderhoud. Alleen het noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd.</p> <p>In de begroting van 2022 is rekening gehouden met stijgen van de energielasten. In de realisatie 2022 vallen deze lager uit dan begroot.</p>
Overige lasten (4.4)	€309	(€146)	€455	V	<p>Meevallers in de overige lasten komen vooral door minder lasten in geneeskundige behandeling personeel, werkbudget CvB, de scholingskosten en onderwijsinnovatie dan begroot. Hier is deels rekening mee gehouden in de prognose voor 2022.</p> <p>De accountantslasten en het verlies op verkoop inventaris (desinvesteringen) zijn in 2022 hoger dan begroot.</p>
Totaal lasten	€1.807	(€232)	€2.039	V	

Bedragen x € 1.000

Totaal verschil baten, lasten en resultaat	Totaal	BA + Opheffing OGN	Regulier
Totaal baten	€2.160	€232	€2.392
Totaal lasten	€1.807	€232	€2.039
Rentevoordeel	€3	€0	€3
Resultaat	-€350	€0	-€350

Financiële kengetallen (enkelvoudig)

De financiële kengetallen geven een indicatie aan van de financiële gezondheid van de stichting Onderwijsgroep Noord. In de stichting Onderwijsgroep Noord zijn het College van Bestuur en de Ondersteunende Diensten ondergebracht. Het College van Bestuur en de Ondersteunende Diensten worden nagenoeg helemaal gefinancierd door bijdragen van de drie onderwijsstichtingen. De bijdragen worden via een verdeelsleutel in rekening gebracht bij de onderwijsstichtingen.

Op basis van de enkelvoudige jaarrekening kunnen de volgende financiële kengetallen worden berekend:

Financiële kengetallen	2022	2021	Signaleringswaarden
Solvabiliteit 1	0,23	0,28	<0,30
Solvabiliteit 2	0,28	0,40	<0,30
Liquiditeit (current ratio)	1,00	1,36	<0,75
Weerstandsvermogen	0,14	0,15	<0,05
Rentabiliteit	-5,45	0,00	<-10%
Huisvestingsratio	0,06	0,04	>0,15
Werkkapitaal	Neg €1.148	Pos €497.785	<0

Solvabiliteit 1 (verhouding eigen vermogen / totaal vermogen) is iets gedaald t.o.v. 2021. Het eigen vermogen is in 2022 gedaald door het negatieve exploitatieresultaat. In het totale vermogen is daarnaast een daling te zien in de voorzieningen en een stijging van de schulden aan groepsmaatschappijen waardoor de solvabiliteit iets is gedaald. De solvabiliteitsratio zit onder de signaleringswaarde.

Solvabiliteit 2 (verhouding eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen) is lager dan in 2021. Per saldo daalt het bedrag van het eigen vermogen + de voorzieningen door het negatieve exploitatieresultaat en door de vrijval aan de personele voorziening in 2022. De langlopende schulden nemen af met het bedrag van de jaarlijkse aflossing op de leningen. Het eigen vermogen is voldoende groot om bij te sturen in het geval van veranderende omstandigheden die een nadelige invloed hebben op de exploitatie.

De liquiditeit - current ratio (vlottende activa / vlottende passiva) is lager dan in 2021. De kortlopende schuld is gestegen terwijl de liquide middelen zijn gedaald en de vorderingen zijn gestegen. Het weerstandvermogen ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in 2021 en kan als voldoende worden beschouwd.

De rentabiliteit (resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering x 100) is door het negatieve resultaat onder de door de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde signaleringsgrens. De huisvestingsratio (totale huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten) bedraagt 0,06 en voldoet aan de signaleringsgrens van de Inspectie van het Onderwijs (>0,15).

Het netto werkkapitaal is berekend op basis van vlottende activa (exclusief voorraden) minus vlottende passiva. Werkkapitaal is al het geld dat je direct kunt besteden aan lopende uitgaven. Het netto werkkapitaal is in 2022 lager dan in 2021. De oorzaak hiervan is dat het negatief resultaat 2022 van € 350k ten laste komt van het eigen vermogen. De liquide middelen nemen daardoor af en er minder overblijft om de kortlopende schulden te voldoen. Dit is niet verontrustend omdat de onderwijsstichtingen garant staan voor eventuele tekorten die ontstaan bij Onderwijsgroep Noord. Gedurende het boekjaar wordt de dienstverlening CvB en Ondersteunende Diensten vooraf gefactureerd in termijnbedragen zodat er geen liquiditeitsproblemen ontstaan.

Begroting 2022 (enkelvoudig)

De cyclus van plannen maken, begroten, uitvoeren, rapporteren en verantwoorden start met een kaderbrief van het College van Bestuur. In de kaderbrief staan de financiële kaders, de omgevingsfactoren en de financiële effecten daarvan. Evenals de vastgestelde strategische thema's die vertaald worden naar budgetten.

Met deze begrotingssystematiek beoogt het College van Bestuur het verbeteren van de beheersing van de organisatie en de afzonderlijke organisatieonderdelen. De begrotingssystematiek is daarmee een strategisch instrument en gelet op de ontwikkeling van de organisatie is het noodzakelijk om deze duidelijk te positioneren op centraal niveau. Daarbij wordt de budgetverantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie neergelegd. Lasten worden zoveel mogelijk aan de afdelingen toegerekend. Door meer lasten op een lager budgetniveau toe te rekenen, ontstaat een grotere transparantie en een grotere invloed en eigenaarschap van de budgethouder op de afdelingsexploitatie.

De begroting 2023 van Onderwijsgroep Noord (College van Bestuur en Ondersteunende Diensten) is sober, doelmatig en realistisch opgesteld conform de kaders zoals opgenomen in de op 23 juni 2022 vastgestelde financiële kadernota. Deze begroting was gereed voordat de begrotingen van de onderwijsstichtingen opgesteld zouden worden, zodat deze tijdig en volledig verwerkt kon worden in de begrotingen van de onderwijsstichtingen.

De financiële impact van ontvlechting en opheffing van Onderwijsgroep Noord is in de begroting 2023 nog slechts beperkt zichtbaar. Er is nog een (meerjaren)begroting 2023 - 2027 opgesteld van de stichting Onderwijsgroep Noord (Ondersteunende Diensten en College van Bestuur). In het licht van de ontvlechting en opheffing van Stichting Onderwijsgroep Noord per uiterlijk 1 januari 2024 lijkt dat merkwaardig. De afnemende onderwijsstichtingen kunnen op basis van de meerjarenbegroting van Onderwijsgroep Noord ruimte in de begroting organiseren voor de doorlopende kosten van de (in te vlechten) ondersteuning. Kosten die direct samenhangen met het huidige CvB vervallen per 1 januari 2024. De onderwijsstichtingen moeten vanaf dat moment de kosten en benodigde budgetten van het eigen bestuur begroten.

Continuïteit

Deze continuïteitsparagraaf beoogt inzicht te verschaffen in de wijze waarop Onderwijsgroep Noord omgaat met de financiële gevolgen in het jaar 2023 als gevolg van het gevoerde en te voeren beleid. In de begroting is rekening gehouden met de financiële impact en risico's die bij het opstellen van de begroting bekend zijn. In het begin van 2022 is het besluit genomen om Onderwijsgroep Noord uiterlijk op 1 januari 2024 op te heffen en de ondersteunende diensten bij stichting AOC Terra, stichting rsg de Borgen en stichting Trivium te organiseren.

Verdeling College van Bestuur en Ondersteunende Diensten begroting

Het CvB en de Ondersteunende Diensten worden nagenoeg helemaal gefinancierd door bijdragen van de drie onderwijsstichtingen. De 'knip' tussen de CvB-begroting en de OD-begroting (voorheen samen de 'OGN-begroting') is in de begroting 2018 voor het eerst gemaakt. De CvB-begroting en de OD-begroting is opgesteld op basis van realistisch kosten.

Balans (enkelvoudig) en indicatoren						
		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Materiële vaste activa		2.028	2.035	1.859	1.826	1.676
Vlottende activa		94	94	94	94	94
Liquide middelen		1.935	1.809	1.865	1.778	1.808
Totaal activa		4.057	3.937	3.817	3.697	3.557
Passiva						
Eigen Vermogen		1.239	1.239	1.239	1.239	1.239
Voorzieningen		505	505	505	505	505
Lang vreemd vermogen		990	870	750	630	510
Kort vreemd vermogen		1.323	1.323	1.323	1.323	1.323
Totaal passiva		4.057	3.937	3.817	3.697	3.557
Kengetallen	Signalerings- waarden					
Solvabiliteit						
Solvabiliteit 1	< 0,3	31%	31%	32%	34%	24%
Solvabiliteit 2	< 0,3	43%	44%	46%	47%	49%
Weerstandvermogen	< 5%	19%	22%	22%	23%	23%
Rentabiliteit	< 0%	0%	0%	0%	0%	0%
Werkkapitaal						
Liquiditeit						
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,53	1,44	1,48	1,42	1,44
Liquiditeit (quick ratio)	< 0,75	1,46	1,37	1,41	1,34	1,37
Huisvestingsratio						
inclusief afschrijvingen gebouwen	>0,15	0,08	0,09	0,10	0,10	0,10
exclusief afschrijvingen gebouwen		0,05	0,06	0,07	0,07	0,08

Bij de onderwijsinstellingen wordt gestreefd naar een solvabiliteitsratio van minimaal 30% per instelling. Dit is nodig om financiële risico's te kunnen opvangen. Bij onderwijsinstellingen die niet aan deze minimumnorm van 30% voldoen gaat de inspectie onderzoeken of de financiële continuïteit in gevaar komt.

De onderwijsinspectie vindt het onwenselijk dat het vermogen van Onderwijsgroep Noord verder wordt versterkt met publieke middelen. Hier geldt dat er tenminste sprake moet zijn van een sluitende exploitatie zodat niet wordt ingeteerd op het vermogen. Het bestaande vermogen bestaat geheel uit het bestemmingsfonds publieke onderwijsgelden waarmee zichtbaar wordt gemaakt dat dit vermogen niet aan de publieke middelen wordt onttrokken.

In het 'eigen vermogen' 2023 is in de begroting 2023 rekening gehouden met het negatief prognoseresultaat van €75k uit de eerste verantwoordingsrapportage 2022. Door het negatieve exploitatieresultaat van €350K in 2022 valt het eigen vermogen en de solvabiliteit lager uit dan is opgenomen in de begroting 2023. De solvabiliteit 1 van Onderwijsgroep Noord bedraagt 0,23 per ultimo 2022. De liquiditeitspositie van Onderwijsgroep Noord is in de begroting 2023 op voldoende niveau.

De huisvestingsratio (de huisvestingslasten + de afschrijvingen op gebouwen en terreinen uitgedrukt in een percentage van de totale lasten) bedraagt in de begroting 2023 0,08 en voldoet aan de Inspectie van het Onderwijs gehanteerde signaleringgrens van >0,15.

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen, inclusief het resultaat voor het jaar, uitgedrukt in een percentage van de totale baten in een jaar, inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de instelling in staat is om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen van Onderwijsgroep Noord in de begroting 2023 ligt boven de signaleringswaarde van <0,05.

De rentabiliteit geeft het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering weer in een percentage van de totale baten uit gewone bedrijfsvoering, inclusief de rentebaten. Dit kengetal geeft aan of er 'winst of verlies' is gemaakt met de beschikbare baten. In de begroting 2023 is er een rentabiliteit van 0%.

Bedragen x € 1.000

Staat van Baten en Lasten (enkelvoudig)					
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026	2027
Baten					
Baten uit dienstverlening	6.142	5.342	5.231	5.187	5.084
Overige	360	329	318	307	307
Totaal Baten	6.502	5.671	5.549	5.494	5.391
Lasten					
Personele lasten	4.904	4.378	4.223	4.127	4.006
Afschrijvingslasten	224	230	223	223	197
Huisvestingslasten	347	360	375	389	405
Overige lasten	995	671	696	723	750
Totaal Lasten	6.470	5.639	5.517	5.462	5.358
Som de Baten en Lasten	32	32	32	32	32
Rentelasten	32	32	32	32	32
Financieringsresultaat	-32	-32	-32	-32	-32
Resultaat	0	0	0	0	0

De begrote en geprognosticeerde cijfers voor de jaren 2023 tot en met 2027 zijn ontleend aan de (meerjaren)begroting 2023-2027. Deze begroting is vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht. In deze begroting is rekening gehouden met de financiële impact van de risico's en bedreigingen die bij het opstellen van de begroting bekend waren.

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Risicobereidheid

Risicobereidheid gaat over de mate waarin we bereid zijn om risico's te accepteren. Dit is nog in ontwikkeling, gezien de huidige ontwikkelingsfase van ons risicomanagement. In hoofdlijn kunnen we onze risicobereidheid per risicocategorie als volgt typeren:

Risico categorie	Risicobereidheid	Toelichting
Strategisch	gemiddeld	Om onze strategische doelen te behalen, moeten we soms bewust risico's nemen. Deze risico's zijn niet allemaal af te dekken.
Operationeel	zeer laag	Onze focus ligt op het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs. Wij doen al het mogelijke om risico's die daar een belemmering op vormen, te voorkomen of goed te beheersen
Financieel	laag	Wij willen een goede financiële basis behouden. Wij zijn niet bereid om risico's te lopen die onze financiële positie ernstig in gevaar brengen.
Wet- en regelgeving	zeer laag	Wij streven ernaar om volledig te voldoen aan geldende wet- en regelgeving.

Ontwikkeling risicomanagement

Hoewel we risico's wegen en meenemen bij projecten en onze dagelijkse beslissingen, constateerden we dat een verbeteringsslag gewenst was. Wij zijn gestart met een inventarisatie van risico's, die zijn geïdentificeerd op basis van rapportages van externe toezichthouders, specifieke omstandigheden en eigen kennis. De risico's zijn ingeschat op kans dat ze zich voor kunnen doen en op de impact die een risico kan hebben. Van de top 3 risico's zijn beheersmaatregelen beschreven, waarna opnieuw het risico is beoordeeld op kans en impact. De 3 risico's zijn beschreven in bijlage C - Inventarisatie risico's stichting Onderwijsgroep Noord.

Rapportage toezichthoudend orgaan

Zoals uit het verslag van de Raad van Toezicht blijkt, laat de raad zich informeren over de belangrijke ontwikkelingen en grote beleidsvraagstukken zodat de raad haar toezichthoudende rol goed kan vervullen. Bij deze thema's denkt de Raad van Toezicht mee met het College van Bestuur en geeft tevens adviezen (zie ook het verslag van de Raad van Toezicht).

Treasury

Stichting Onderwijsgroep Noord handelt binnen de kaders van het treasurystatuut. Doel van het treasurystatuut is om het primaire proces van Stichting Onderwijsgroep Noord te ondersteunen. Met het beheer van financiële posities en financiële stromen streeft stichting Onderwijsgroep Noord er naar de kosten en risico's te minimaliseren en de opbrengsten te maximaliseren. Het treasurystatuut is verankerd in de administratieve organisatie.

Het statuut is opgesteld in overeenstemming met artikel 10 van de nieuwe regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. Het statuut is vastgesteld door de Raad van Toezicht. Het financieel beleid wordt gevoerd in lijn met de regeling.

Stichting Onderwijsgroep Noord heeft per einde 2022 de beschikking over € 1,2 miljoen (eind 2021 € 1,8 miljoen) aan liquide middelen. De liquide middelen zijn direct opvraagbaar en risicoloos weggezet bij gezonde en solide Nederlandse banken, conform het treasurystatuut. Stichting Onderwijsgroep Noord heeft tevens een langlopende lening van € 2,85 miljoen (bedrag aanvang van de lening). Hierop wordt jaarlijks € 0,12 miljoen afgelost. De totale resterende schuld bedraagt op 31 december 2022 € 1,23 miljoen.

Er zijn in 2022 geen nieuwe leningen aangetrokken en gedurende 2022 heeft stichting Onderwijsgroep Noord geen beleggingen uitstaan. Het saldo van liquide middelen is afgenomen met ca. € 0,6 mln. (van ca. € 1,8 mln per 1-1-2022 tot € 1,2 mln per eind 2022).

Over het jaar 2022 is er steeds voldoende saldo op de betaalrekening aangehouden om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Er is geen behoefte aan externe financiering.

Financiële instrumenten (enkelvoudig)

Algemeen

Onderwijsgroep Noord maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die Onderwijsgroep Noord blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden. Onderwijsgroep Noord handelt niet in deze financiële instrumenten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan Onderwijsgroep Noord verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren betreffen vorderingen op subsidieverstrekkers en vorderingen op overige debiteuren. Het kredietrisico inzake deze vorderingen is beperkt.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

Liquiditeitsrisico

Onderwijsgroep Noord bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor Onderwijsgroep Noord steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Financiële derivaten

OGN maakt alleen gebruik van financiële derivaten voor het beperken van opwaartse renterisico's bij leningen. Er worden uitsluitend rentecaps gehanteerd. Derivaten worden uitsluitend conform het Treasurystatuut afgesloten en vooraf ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

Als er een financieel derivaat wordt afgesloten, neemt Terra in ieder geval de volgende contractuele voorwaarden in acht:

- er worden geen clausules opgenomen die op enigerlei wijze de uitvoering van het toezicht op de instelling belemmeren;
- er worden geen additionele eenzijdige opzeggingsmogelijkheden of andere beperkende voorwaarden vanuit de financiële onderneming opgenomen;
- er worden geen derivaten met margin calls afgesloten.

Jaarrekening 2022

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2022

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Toelichting behorende tot de geconsolideerde staat van baten en lasten

Gebeurtenissen na balansdatum

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december 2022

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening

Toelichting behorende tot de enkelvoudige balans

Toelichting behorende tot de enkelvoudige staat van baten en lasten

Verbonden partijen

Gebeurtenissen na balansdatum

Overige gegevens

Statutaire winstbestemming

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Geconsolideerde jaarrekening 2022

Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	0	0
1.2 Materiële vaste activa	60.440.299	67.236.252
1.3 Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	60.440.299	67.236.252
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	168.231	793.714
1.5 Vorderingen	2.084.291	1.928.182
1.6 Effecten	0	0
1.7 Liquide middelen	<u>19.523.504</u>	<u>27.259.105</u>
Totaal vlottende activa	<u>21.776.026</u>	<u>29.981.002</u>
Totaal activa	<u><u>82.216.325</u></u>	<u><u>97.217.254</u></u>
2.1 Eigen Vermogen	48.215.390	57.621.541
2.2 Voorzieningen	3.922.388	5.643.157
2.3 Langlopende schulden	14.590.123	16.099.260
2.4 Kortlopende schulden	<u>15.488.424</u>	<u>17.853.296</u>
Totaal passiva	<u><u>82.216.325</u></u>	<u><u>97.217.254</u></u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022

	2022	2021
	€	€
3 Baten		
3.1 Rijksbijdragen	89.036.617	113.299.721
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	901.065	928.587
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	114.212	64.174
3.4 Baten w erk in opdracht van derden	2.990.968	1.317.441
3.5 Overige baten	<u>2.390.538</u>	<u>3.933.897</u>
Totaal baten	95.433.399	119.543.821
4 Lasten		
4.1 Personeelslasten	70.787.418	88.442.161
4.2 Afschrijvingen	4.959.734	5.802.039
4.3 Huisvestingslasten	6.904.128	7.884.005
4.4 Overige lasten	<u>14.494.273</u>	<u>15.107.152</u>
Totaal lasten	<u>97.145.553</u>	<u>117.235.357</u>
Saldo baten en lasten	-1.712.154	2.308.464
5 Financiële baten en lasten	<u>-189.954</u>	<u>-223.698</u>
Resultaat	-1.902.108	2.084.766
6 Belastingen	0	0
7 Resultaat deelnemingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen	-1.902.108	2.084.766
8 Aandeel derden in resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto resultaat	<u><u>-1.902.108</u></u>	<u><u>2.084.766</u></u>
Buitengew one baten		
Buitengew one lasten		
Totaal resultaat	<u><u>-1.902.108</u></u>	<u><u>2.084.766</u></u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

	2022	2021
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-1.712.154	2.308.464
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
Deconsolidatie Dollard College	-2.878.002	
4.2 - afschrijvingen	5.323.343	6.624.864
- vrijval uit investeringssubsidies	-363.609	-822.826
- Waardeveranderingen	0	0
2.2 - mutaties voorzieningen	-1.720.769	-142.420
- overige aanpassingen voor aansluiting met bedrijfsresultaat	77.349	77.454
Totaal voor aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat	438.311	5.737.073
Veranderingen in werkkapitaal:		
1.4 - voorraden	625.482	645.176
1.5 - kortlopende vorderingen	-156.109	1.361.094
2.4 - kortlopende schulden	-2.364.872	-1.311.495
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	-1.895.498	694.775
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-3.169.341	8.740.312
5.1 Ontvangen interest	34.900	9.830
5.5 Betaalde interest	-224.854	-233.528
	-189.954	-223.698
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-3.359.295	8.516.614
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.2 Investerings in materiële vaste activa	-2.895.984	-2.508.058
1.2 Desinvesteringen in materiële vaste activa	26.617	466.641
1.3 Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.869.367	-2.041.417
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
2.3 Toename langlopende schulden	0	182.895
2.3 Aflossing langlopende schulden	-1.506.939	-1.558.613
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.506.939	-1.375.718
Mutatie liquide middelen	-7.735.602	5.099.480
Stand per 1 januari	27.259.105	22.159.625
Mutatie boekjaar	-7.735.602	5.099.480
Stand per 31 december	19.523.504	27.259.105

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

Algemene toelichting

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting. Begin 2022 is het besluit genomen om Onderwijsgroep Noord uiterlijk op 1 januari 2024 op te heffen. De ondersteuning van het onderwijs zal worden ondergebracht bij rsg de Borgen, Terra en Trivium. In dit kader is richtlijn 170 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving toegepast. Dit betekent dat in deze situatie van discontinuïteit, waarbij Stichting OGN naar verwachting de huidige en toekomstige schulden op eigen kracht kan afwikkelen, RJ 170.104 is toegepast en de grondslagen voor waardering en winstbepaling ongewijzigd zijn gebleven. Omdat alle rechten en verplichtingen bij de opheffing worden afgewikkeld danwel overgaan naar rsg de Borgen, Terra en Trivium, bestaat de gerechtvaardigde verwachting dat Stichting Onderwijsgroep Noord op eigen kracht aan al haar verplichtingen zal kunnen voldoen.

Algemene grondslagen

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

Bij de berekening voorziening wachtgeld is anders als in voorgaande jaren gewerkt met een blijfkans.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn verder ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Operationele leasing

Bij Onderwijsgroep Noord zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij Onderwijsgroep Noord ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere

waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Per 1 januari 2019 is voor het verwerken van de kosten van groot onderhoud de componentenmethode ingevoerd, dit betreft een stelselwijziging. De aanleiding is het aanpassen van richtlijn 212 Materiële vaste activa van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze stelselwijziging is prospectief ingevoerd. De gebouwen worden in componenten opgedeeld met elk een passende levensduur / afschrijvingsperiode. Groot onderhoud wordt geactiveerd en afgeschreven. Activeren van gebouwen en groot onderhoud vindt plaats voor investeringen met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs vanaf € 5.000.

Indien grond gekocht is met opstallen, met de intentie de opstallen te slopen of teniet te laten gaan en vervolgens op de grond nieuwbouw te realiseren, dan maken de eventuele boekwaarde van de opstallen en de gemaakte sloopkosten deel uit van de verkrijgingsprijs van de grond. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Activeren vindt plaats voor investeringen met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs vanaf € 500. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. In 2022 is 'levende have' toegevoegd aan de materiële activa. Activeren vindt plaats volgens de regels van activeren van inventaris. Dit betreft afschrijven vanaf € 500 tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Deze levensduur wordt voor de onderscheiden activa gesteld op:

Casco gebouwen	40 jaar
Gebouwen aanschaf in 2018 of eerder	30 jaar
Verbouwing/renovatie/semi permanente gebouwen in 2018 of eerder	10 jaar
Afbouw, afwerking, mechanische en elektrische installaties	15 jaar
Semi-permanente gebouwen en verbouwingen/renovatie	20 jaar
Apparatuur, machines en installaties	4-10 jaar
Meubilair	10-15 jaar
Hard- en software	3-5 jaar
Zonnepanelen en installaties	15 jaar
Levende have	5-10 jaar

Investeringsubsidies welke betrekking hebben op de materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de materiële vaste activa (vooruit ontvangen investeringsubsidies); de vrijval van de investeringsubsidies wordt gecorrigeerd op de afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Onderwijsgroep Noord in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde (zie verder de paragraaf "Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa"); afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogte van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom-genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom-genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Een bijzonder-waardeverminderverslies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom-genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom-genererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom-genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindering voor het actief (of kasstroom-genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Voorraden

De voorraden betreffen de lesboeken en laptops die aan de leerlingen in bruikleen worden gegeven en zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen. Op basis van de verwachte gemiddelde gebruiksduur van de lesboeken en de laptops vindt een jaarlijkse afwaardering van 25% van de aanschafwaarde plaats.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de

ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente-rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Omdat het vermogen van Onderwijsgroep Noord indirect ontstaat uit de publieke middelen van de drie onderwijsinstellingen binnen de groep, heeft het College van Bestuur van Onderwijsgroep Noord en de drie onderwijsinstellingen gemeend hiervoor een bestemmingsfonds publieke onderwijskosten te moeten instellen waarmee zichtbaar wordt gemaakt dat dit vermogen niet aan de publieke middelen wordt onttrokken.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto-belang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voor zover de desbetreffende groepsmaatschappij een negatieve nettovermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en de eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden, tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de nettovermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit een voorziening wachtgelden, een voorziening ambtsjubilea, een voorziening langdurig zieken, een voorziening seniorenverlof, een voorziening WAB (Wet Arbeidsmarkt in Balans), en een voorziening voor saneringskosten.

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

De voorziening wachtgelden is voor wachtgeldverplichtingen ten aanzien van voormalig personeel. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de contante waarde van de huidige wachtgeldverplichtingen. In 2022 is, in verband met de ontwikkeling van de arbeidsmarkt, een blijfkans geïmplementeerd voor het bepalen van de wachtgeldverplichting. Door het toepassen van deze schattingswijziging komt de voorziening rond de €385.000 lager uit.

De voorziening ambtsjubilea is voor de verplichting ten aanzien van de toekomstige uitkering bij ambtsjubilea van personeel. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van de verwachte verplichtingen. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de wettelijke pensioenleeftijd, de blijfkans en de contante waarde voet.

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening levensfase bewust personeelsbeleid (LPB) is gevormd voor de verplichting, uit hoofde van het levensfase bewust personeelsbeleid ten aanzien van het persoonlijk budget van 90 uur per jaar op grond van de CAO-VO. Medewerkers waarop de CAO-VO van toepassing is kunnen ervoor kiezen deze uren te sparen. Voor deze gespaarde uren is een voorziening getroffen. Bij de omvang van de voorziening is rekening gehouden met de contante waarde.

De voorziening seniorenverlof is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst nog op te nemen verlof die ontstaat bij toekomstige deelname van medewerkers aan deze regeling en de verplichting aan huidige deelnemers aan de regeling voor de komende vijf jaar. Deze voorziening is alleen opgenomen voor medewerkers die niet onder de overgangsregelingen vallen. Bij de omvang van de voorziening is rekening gehouden met de contante waarde.

De voorziening WAB is gevormd voor op de balansdatum bestaande verplichting ten aanzien van toekomstige uitkering van transitievergoedingen aan werknemers van wie het arbeidscontract door de werkgever wordt beëindigd. De dotatie heeft betrekking op nieuwe verplichtingen.

De voorziening voor saneringskosten is gevormd voor op de balansdatum bestaande verplichting ten aanzien van de toekomstige uitkering van saneringskosten.

Langlopende schulden

Langlopende leningen worden bij eerste waardering opgenomen tegen reële waarde, daarna tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Bij vervroegde aflossingen wordt de in rekening gebrachte boeterente verwerkt in de winst- en verliesrekening als financiële baten en lasten.

Voor alle langlopende leningen zijn zakelijke zekerheidstellingen verstrekt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Financial lease

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel, of nagenoeg geheel, door de lessee worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een constante rentevoet wordt bereikt over de resterende netto-verplichting.

Het geactiveerde lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden zijn, tenzij anders is aangegeven, opeisbaar binnen één jaar. Kortlopende schulden worden na

eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

In de staat van baten en lasten worden verantwoord, met inachtneming van de eerder genoemde waarderingsgrondslagen, de baten en lasten welke aan het boekjaar toegerekend moeten worden. Lasten worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Dit met uitzondering van de bijdragen van leerlingen en cursisten, welke worden verantwoord in het jaar waarin het schooljaar, respectievelijk de cursus, een aanvang neemt.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Baten werk in opdracht van derden

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige baten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Personeelslasten

Onder personeelslasten is begrepen de in het boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

Pensioenen

Stichting Onderwijswijsgroep Noord is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP. ABP is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegde pensioenregeling (multi-employer defined benefit-regeling). Gezien het feit dat de pensioenregeling een multi-employer regeling betreft is de pensioenregeling als een toegezegde bijdrageregeling (defined contribution-regeling) verantwoord. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en in uitvoering en vooruitbetaling wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige baten respectievelijk onder overige lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting behorende tot de geconsolideerde balans

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen €	Terreinen €	Inventaris en apparatuur €	Levende Have	Overige materiële vaste activa (investerings- subsidies) €	Vaste bedrijfs- activa in uitvoering en voortbeta- lingen op materiële vaste activa €	Net aan de bedrijfsuit- oefening dienstbare materiële vaste activa €	Totaal materiële vaste activa €
Stand aan het begin van de periode								
Verkrijgings- of verwaardingsprijs	103.709.725	14.122.855	41.040.795	0	-16.952.183	53.286	507.941	142.482.419
Cumulatieve afschrijvingen en w aarderingsverminderingen	46.717.847	2.054.929	31.747.286	0	-5.273.896	0	0	75.246.167
Cumulatieve herw aarderungen	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa aan het begin van de periode	56.991.877	12.067.926	9.293.509	0	-11.678.287	53.286	507.941	67.236.252
Deconsolidatie Dollard College								
Verkrijgings- of verwaardingsprijs	13.566.864	1.906.925	7.708.526		-9.257.544			13.924.771
Cumulatieve afschrijvingen en w aarderingsverminderingen	6.003.890	0	6.147.735		-2.852.893			9.298.732
Totaal deconsolidatie MVA	7.562.974	1.906.925	1.560.791	0	-6.404.651	0	0	4.626.039
Verloop gedurende de periode								
Investeringen	1.553.909	14.404	1.292.721	34.950	0	0	0	2.895.984
Desinvesteringen	0	0	837.728	0	0	0	0	837.728
Afschrijvingen	3.176.863	114	2.144.501	1.865	-337.348	0	0	4.985.995
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	811.111	0	0	0	0	811.111
Herw aarderungen	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere w aardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Terugneming van bijzondere w aardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Verw ervingen vin fusies en overnames	0	0	0	0	0	0	0	0
Afstotingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0	0	0	0	0
Overboekingen	0	0	0	0	0	-53.286	0	-53.286
Overige mutaties correctie verkrijgingsprijs	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties correctie cum afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie gedurende de periode	-1.622.953	14.290	-878.398	33.085	337.348	-53.286	0	-2.169.914
Stand aan het eind van de periode								
Verkrijgings- of verwaardingsprijs	91.696.770	12.230.333	33.787.262	34.950	-7.694.639	0	507.941	130.562.617
Cumulatieve afschrijvingen en w aarderingsverminderingen	43.890.820	2.055.043	26.932.941	1.865	-2.758.350	0	0	70.122.318
Cumulatieve herw aarderungen	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa aan het eind van de periode	47.805.950	10.175.290	6.854.321	33.085	-4.936.288	0	507.941	60.440.299

De boekwaarde van de materiële vaste activa is ten opzichte van 2021 afgenomen met een bedrag van € 6,8 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de deconsolidatie van Dollard College. In 2022 is voor een bedrag van € 2,9 miljoen geïnvesteerd. De vrijgevallen investeringssubsidies zijn verantwoord onder de afschrijvingslasten.

De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de hypothecaire leningen zoals die zijn verstrekt door ABN AMRO bank en ING Bank. Zie hiervoor ook de toelichting bij paragraaf 2.3 Langlopende schulden.

WOZ- en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

Volgnummer	Omschrijving	WOZ-waarde	Peildatum
1	Herew eg 101, Groningen	1.882.000	01-01-2022
2	Herew eg 99, Groningen	9.474.000	01-01-2022
3	Stichtingslaan 26, Slochteren	183.000	01-01-2022
4	Huizingsbrinkw eg 9, Emmen	15.505.000	01-01-2022
5	Burg. J.G. Legrow eg 29/33, Eelde	8.414.000	01-01-2022
7	Molenstraat 12, Oldekerk	3.400.000	01-01-2022
8	Hamrik 4a en Onderdendamsterw eg 43a, Winsum	8.036.000	01-01-2022
9	Paulus Potterstraat 33, Wolvega	2.252.000	01-01-2022
10	Werkhorst 56, Meppel	5.170.000	01-01-2022
11	Werkhorst 58, Meppel	7.300.000	01-01-2022
12	Vredeveldsew eg 55/57/57a	10.119.000	01-01-2022
13	Kersenlaan 16, Grootegast	1.560.000	01-01-2022
14	Burchtlaan 1 en 2, Roden	6.448.000	01-01-2022
15	Nijlandspark 13, Roden	391.000	01-01-2022
16	Waezenburglaan 51, 51A en 55, Leek	11.263.000	01-01-2022

1.4	Vorraden	2022	2021
		€	€
1.4.1	Gebruiksgoederen	168.231	793.714
1.4.2	Vooruitbetaald op voorraden	<u>0</u>	<u>0</u>
	Vorraden	<u>168.231</u>	<u>793.714</u>
	Stand per 1 januari	404.420	1.438.892
1.4.1.1	Verrijingsprijs gebruiksgoederen	37.358	44.866
1.4.1.2	Af: Voorziening voor incurantheid	0	0
1.4.1.3	Af: Waardevermindering Gebruiksgoederen	<u>273.546</u>	<u>690.045</u>
		168.231	793.714

De voorraad betreft het boekenfonds van de onderwijsinstellingen waarvan zowel de lesboeken als de digitale devices deel uitmaken. De boeken en devices worden gedurende het schooljaar aan de leerlingen in bruikleen gegeven. Op basis van de verwachte gemiddelde gebruiksduur van de boeken en devices vindt een jaarlijkse afwaardering van 25% van de aanschafwaarde plaats.

De waardevermindering bedraagt in 2022 € 0,27 miljoen.

In 2022 is voor een bedrag van € 0,04 miljoen aan boeken aangeschaft. Door de verdere digitalisering van de lesstof loopt de voorraad boeken sterk af. Er worden al een aantal jaren geen nieuwe devices meer verstrekt.

Van de totale daling ten opzichte van 2021 heeft € 0,39 miljoen betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

1.5	Vorderingen	2022	2021
		€	€
1.5.1	Debiteuren	477.619	510.706
1.5.2	OCW/EZ	0	0
	Gemeenten en GR's	0	2.927
1.5.3	Groepsmaatschappijen	0	0
1.5.4	Andere deelnemingen	8.820	21.129
	Personeel	0	0
1.5.5	Ouders / Studenten / deelnemers / cursisten	336.754	232.777
1.5.6	Overige overheden	82.283	75.458
	Waardering onderhanden projecten	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	88.140	3.355
1.5.8	Overlopende activa	1.111.171	1.114.154
1.5.9	Af: Voorzieningen w egens oninbaarheid vorderingen	36.146	71.278
1.5.10	Belastingen en premies sociale verzekeringen	15.650	38.955
	Vorderingen	2.084.291	1.928.182
	Uitsplitsing overlopende activa		
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	715.269	708.837
1.5.8.2	Verstreckte voorschotten	2.727	128
	Te ontvangen interest	0	0
1.5.8.3	Overige	393.175	405.188
	Overlopende activa	1.111.171	1.114.154
	Verloopstaat voorziening wegens oninbaarheid		
1.5.9.1	Stand per 1 januari	65.324	70.164
1.5.9.2	Onttrekking	40.407	59.829
1.5.9.3	Dotatie	11.229	60.943
	Voorzieningen w egens oninbaarheid vorderingen	36.146	71.278

De vorderingen zijn ten opzichte van 2021 gestegen met €0,1 miljoen. De vorderingen zijn €0,4 miljoen afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. Daartegenover staan stijgingen in de vorderingen. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De hoogte van de vorderingen is afhankelijk van het moment van factureren en betalen en kan daardoor per periode verschillen.

Het debiteurensaldo is lager dan in 2021. De hoogte van de vorderingen is afhankelijk van het moment van factureren. De vordering op ouders/studenten/deelnemers/cursisten is hoger omdat er minder facturen voor bijdrages voor excursies die in 2022 plaatsvonden zijn betaald.

De overlopende activa bestaat uit vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen. Het gaat hierbij om licenties en abonnementen die betrekking hebben op 2023, vooruitbetalingen op werkzaamheden die nog moeten worden uitgevoerd en vooruitbetaalde huur. Ook is er een vordering op het UWV voor het terugvorderen van transitievergoedingen.

De voorziening voor oninbaarheid is afgenomen ten opzichte van 2021. De voorziening ultimo 2022 is bepaald op basis van de facturen die zijn ondergebracht bij een incassobureau.

1.7	Liquide middelen	2022	2021
		€	€
1.7.1	Kasmiddelen	5.439	11.100
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	19.517.343	27.248.000
1.7.3	Deposito's	0	0
1.7.4	Overige	<u>721</u>	<u>5</u>
	Liquide middelen	<u>19.523.504</u>	<u>27.259.105</u>

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar. Van de daling ten opzichte van 2021 heeft € 6,2 miljoen betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

2.1 Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige mutaties	Stand per	Deconsolidatie	Resultaat	Overige mutaties	Stand per
	1-1-2021	2021	2021	31-12-2021	Dollard College	2022	2022	31-12-2022
	€	€	€	€		€	€	€
2.1.1 Algemene Reserve	44.173.142	489.340	-418.237	44.244.245	5.253.780	-811.831	0	38.178.632
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	9.535.592	1.712.228	418.237	11.666.057	2.223.478	-644.085	0	8.798.495
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	561.790	-116.803	0	444.987	0	-96.192	0	348.795
2.1.4 Bestemmingsfonds (publiek)	1.239.468	0	0	1.239.468	0	-350.000	0	889.468
2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)	26.783	0	0	26.783	26.783	0	0	0
2.1.6 Herw aaderingsreserve	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.7 Andere w ettelijke reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.8 Statutaire reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.9 Af: Minderheidsbelang derden	0	0	0	0	0	0	0	0
Eigen vermogen	55.536.776	2.084.766	0	57.621.541	7.504.041	-1.902.108	0	48.215.390
2.1.2 Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig Terra'	3.655.783	-1.495.066	0	2.160.717	0	-1.138.364	0	1.022.353
Bestemmingsreserve 'Samenw erkingsverbanden VO'	2.973.534	0	0	2.973.534	0	-166.833	0	2.806.701
Bestemmingsreserve 'Regeling Werkdrukverlichting'	504.385	-300.919	418.237	621.704	0	1.106.167	0	1.727.871
Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig Dollard College'	608.248	309.794	0	918.042	918.042	0	0	0
Bestemmingsreserve 'Aanvullende bekostiging'	360.237	-360.237	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve 'Trivium'	0	150.000	0	150.000	150.000	0	0	0
Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig rsg de Borgen'	306.543	-240.539	0	66.004	0	233.996	0	300.000
Bestemmingsreserve 'Zorgmiddelen'	1.126.862	0	0	1.126.862	0	0	0	1.126.862
Bestemmingsreserve 'Nationaal Programma Onderw ijs'	0	3.649.195	0	3.649.195	1.155.436	-1.836.526	0	657.233
Werkdrukgelden (uit CAO VO 2022)	0	0	0	0	0	557.116	0	557.116
Bestemmingsreserve NPO 2022	0	0	0	0	0	600.359	0	600.359
Bestemmingsreserve (publiek)	9.535.592	1.712.228	418.237	11.666.058	2.223.478	-644.085	0	8.798.495
2.1.3 Bestemmingsreserve 'Stichting AOC Terra'	561.745	-116.803	0	444.942	0	-96.192	0	348.750
Stichtingskapitaal	45	0	0	45	0	0	0	45
Bestemmingsreserve (privaat)	561.790	-116.803	0	444.987	0	-96.192	0	348.795
2.1.4 <u>Bestemmingsfonds Publieke onderw ijsgeld</u>	1.239.468	0	0	1.239.468	0	-350.000	0	889.468
Bestemmingsfonds B								
Bestemmingsfonds (publiek)	1.239.468	0	0	1.239.468	0	-350.000	0	889.468
2.1.5 <u>Bestemmingsfonds Mediatheek</u>	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsfonds Dr. Bosfonds	26.783	0	0	26.783	26.783	0	0	0
Bestemmingsfonds (privaat)	26.783	0	0	26.783	26.783	0	0	0

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de opstelling bij het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

Bestemming van het exploitatiesaldo

Statutaire winstbestemming:

In de statuten van de stichting is geen artikel opgenomen aangaande de winstbestemming.

Bestemming exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo is, conform het besluit van het College van Bestuur, verdeeld zoals onderstaand is weergegeven.

	2022	2021
	€	€
Onttrekking Algemene Reserve	-811.831	71.103
Onttrekking Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig AOC Terra' (publiek)	-1.138.364	-1.495.066
Toevoeging Bestemmingsreserve 'Samenw erkingsverbanden VO'	-166.833	0
Dotatie Bestemmingsreserve 'Regeling w erkdrukverlichting' (publiek)	1.106.167	117.318
Dotatie Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig Dollard College' (publiek)	0	581.000
Onttrekking Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig Dollard College' (publiek)	0	-271.206
Onttrekking Bestemmingsreserve 'Aanvullende bekostiging'	0	-360.237
Dotatie Bestemmingsreserve 'Trivium'	0	150.000
Dotatie Bestemmingsreserve 'Toekomstbestendig rsg de borgen' (publiek)	233.996	-240.539
Onttrekking Bestemmingsreserve 'Nationaal Programma Onderw ijs' (publiek)	-1.836.526	3.649.195
Dotatie Bestemmingsreserve 'Werkdrukgelden (uit CAO VO 2022)'	557.116	0
Dotatie Bestemmingsreserve 'Bestemmingsreserve NPO 2022'	600.359	0
Onttrekking Bestemmingsreserves 'AOC Terra' (privaat)	-96.192	-116.803
Onttrekking aan de Bestemmingsfondsen (publiek)	-350.000	0
	-1.902.108	2.084.766

2.2 Voorzieningen	Stand per	Deconsolidatie	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per	Kortlopende	Langlopende
	1 januari 2022	Dollard College	2022	2022	2022	31 december 2022	deel < 1 jaar	deel > 1 jaar
	€		€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen								
- Wachtgeld	1.577.239	11.346	416.236	411.783	773.401	796.945	333.756	463.188
- Ambtsjubilea	746.382	173.379	46.667	95.363	99.844	424.462	103.265	321.197
- Langdurig zieken	269.273	5.808	277.618	265.037	0	276.046	276.046	0
- Levensfasebewust personeelsbeleid	1.950.114	836.967	165.000	0	0	1.278.147	0	1.278.147
- Seniorenverlof	1.017.152	0	517.364	316.090	89.688	1.128.738	79.933	1.048.805
- WAB	22.997	9.655	11.333	0	7.601	17.075	17.075	0
2.2.2 Voorziening verlieslatende contracten	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3 Overige voorzieningen	60.000	0	0	59.025	0	975	975	0
Voorzieningen	5.643.157	1.037.155	1.434.218	1.147.298	970.534	3.922.388	811.051	3.111.337

De voorziening wachtgeld is voor wachtgeldverplichtingen ten aanzien van voormalig personeel. De looptijd en omvang van de voorziening is bepaald op basis van de contante waarde van de huidige wachtgeldverplichtingen per individuele (voormalige) medewerker. Bij het berekenen van de contante waarde wordt een rentepercentage van 2,818% gehanteerd. Dit is het tarief van de 10-jaars kapitaalmarktrente voor Nederland per ultimo 2021. Het bedrag van de dotatie heeft betrekking op nieuwe verplichtingen die bestaan uit nieuwe WW uitkeringen en voor medewerkers die met een regeling zijn vertrokken. De vrijval is ontstaan doordat voormalig personeel werk heeft gevonden en de WW-uitkering is beëindigd. Bij de berekening is een 'kans op werk' geïmplementeerd. Door het toepassen van deze schattingswijziging komt de voorziening rond de €385.000 lager uit.

De voorziening ambtsjubilea is voor de verplichting ten aanzien van de toekomstige uitkering bij ambtsjubilea van personeel. De hoogte van de voorziening wordt bepaald door te kijken naar alle toekomstige verplichtingen, waarbij rekening gehouden wordt met een blijfkans en een opbouw van de voorziening gedurende de komende jaren.

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Het levensfasebewust personeelsbeleid is gevormd voor de verplichting, uit hoofde van het levensfasebewust personeelsbeleid ten aanzien van het persoonlijk budget van 90 uur per jaar op grond van de CAO-VO. Medewerkers waarop de CAO-VO van toepassing is kunnen ervoor kiezen deze uren te sparen. Voor deze gespaarde uren is een voorziening getroffen die jaarlijks wordt geactualiseerd.

De voorziening seniorenverlof is een voorziening voor de verplichting voor nog op te nemen verlof die ontstaat bij toekomstige deelname van medewerkers aan deze regeling en de verplichting aan huidige deelnemers aan de regeling voor de komende vijf jaar. Deze voorziening is alleen opgenomen voor medewerkers die niet onder de overgangsregelingen vallen. De dotatie betreft nieuwe verwachte deelnemers en bij onttrekkingen gaat het om de werkgeverlasten (incl. pensioenpremies) van de huidige deelnemers.

De voorziening WAB is gevormd voor op de balansdatum bestaande verplichting ten aanzien van toekomstige uitkering van transitievergoedingen aan werknemers van wie het arbeidscontract door de werkgever wordt beëindigd. De dotatie heeft betrekking op nieuwe verplichtingen.

2.3 Langlopende schulden		2022	2021
		€	€
2.3.3	Schulden aan kredietinstellingen	15.984.982	17.464.990
	Financiële lease	113.738	140.669
2.3.7	Overige langlopende schulden	0	0
	gepresenteerd bij kortlopende schulden	-1.508.597	-1.506.399
		14.590.123	16.099.260

Verloopoverzicht	schuld aan bank	Financiële lease	overige Lang-lopende schulden	Totaal
boekwaarde 1-1-2022	17.464.990	140.669	0	17.605.659
- w waarvan korten dan 1 ja	1.480.008	26.391	0	1.506.399
- w waarvan tussen 1 tot 5 j	7.735.032	114.278	0	7.849.310
- w waarvan langer dan 5 ja	8.249.950	0	0	8.249.950
Nieuwe financiering	0	0	0	0
- w waarvan korten dan 1 ja	0	0	0	0
- w waarvan tussen 1 tot 5 j	0	0	0	0
- w waarvan langer dan 5 ja	0	0	0	0
Aflossingen	1.480.008	26.931	0	1.506.939
Oprenting	0	0	0	0
Overige waardeveranderingen	0	0	0	0
- w waarvan korten dan 1 ja	0	0	0	0
- w waarvan tussen 1 tot 5 j	0	0	0	0
- w waarvan langer dan 5 ja	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2022	15.984.982	113.738	0	16.098.720
- w waarvan korten dan 1 ja	1.480.008	28.589	0	1.508.597
- w waarvan tussen 1 tot 5 j	6.775.032	85.149	0	6.860.181
- w waarvan langer dan 5 ja	7.729.942	0	0	7.729.942

* w ordt gepresenteerd bij kortlopende schulden

Stand aan het begin van de periode		
Stand langlopend deel		15.984.982 15.984.982
Stand kortlopend deel		1.480.008 1.480.008
Stand totale schuld, begin van de periode		17.464.990 17.464.990

Verloop gedurende de periode		
Aangegane leningen		0 0
Aflossingen		1.480.008 1.480.008

Stand aan het eind van de periode		
Stand totale schuld, einde van de periode		15.984.982 15.984.982
Stand kortlopend deel		1.480.008 1.480.008
Stand langlopend deel		14.504.974 14.504.974
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar		6.775.032 6.775.032
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar		7.729.942 7.729.942

Specificatie langlopende schulden	ABN AMRO Bank N.V. (1)	ABN AMRO Bank N.V. (2)	ING Bank N.V. (3)	ING Bank N.V. (4)	ING Bank N.V. (5)	Schulden aan krediet- instellingen
-----------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------	----------------------	----------------------	--

Stand aan het begin van de periode						
Stand langlopend deel	1.230.000	1.980.000	3.675.000	3.184.991	5.914.991	15.984.982
Stand kortlopend deel	120.000	660.000	300.000	140.004	260.004	1.480.008
Stand totale schuld, begin van de periode	1.350.000	2.640.000	3.975.000	3.324.995	6.174.995	17.464.990

Verloop gedurende de periode						
Aangegane leningen	0					0
Aflossingen	120.000	660.000	300.000	140.004	260.004	1.480.008

Stand aan het eind van de periode						
Stand totale schuld, einde van de periode	1.230.000	1.980.000	3.675.000	3.184.991	5.914.991	15.984.982
Stand kortlopend deel	120.000	660.000	300.000	140.004	260.004	1.480.008
Stand langlopend deel	1.110.000	1.320.000	3.375.000	3.044.987	5.654.987	14.504.974
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	480.000	1.320.000	3.375.000	560.016	1.040.016	6.775.032
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	630.000	0	0	2.484.971	4.614.971	7.729.942
Rente	2,0%		2,0%	0,9%	1,1%	
Rente vast/variabel	vast	variabel	vast	vast	vast	
Einddatum looptijd lening	1-7-2032	2-11-2025	1-4-2025	1-9-2028	1-9-2028	
Renterisico afgedekt	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	
Marktw aarde rentesw ap	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

Het verloopoverzicht toont het verloop van het langlopende deel van de leningen. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Lening 1 betreft hier een hypothecaire lening welke is afgesloten voor aankoop van het kantoorpand aan de Hereweg 101 te Groningen.

Voor deze lening zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Recht van eerste hypotheek voor de hoofdsom, vermeerderd met 40% voor rente en kosten, op het recht van opstal c.q. erfpacht;
- Verstrekking tot zekerheid van het pandrecht op de huidige en toekomstige vorderingen, voor zover het toekomstige vorderingen betreft bij voorbaat, op de kredietgever aan de kredietgever.

Lening 2 is een lening op roll-over basis van € 16,2 miljoen met een looptijd van 20 jaren. Per 1 november 2005 is van deze lening een bedrag van € 13,2 miljoen opgenomen en per 1 december 2009 het restant van € 3,0 miljoen. De rente is gebaseerd op één-maands Euribor vermeerderd met een opslag van 0,55% en wordt berekend over het opgenomen bedrag. Het renterisico voor lening 2 was middels een renteswap afgedekt vanaf 1 november 2005 tot 2 november 2020 op het niveau van 3,90%. Met betrekking tot lening 1 zijn de volgende zakelijke zekerheidstellingen verstrekt:

- Eerste recht van hypotheek op de onroerende zaken in eigendom bij Terra;
- Eerste pandrecht op alle zaken, waardepapieren en effecten die de financier, of een derde voor haar uit welken hoofde ook, van of voor Terra onder zich heeft of krijgt, aandelen in verzameldepots als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer die de financier onder haar beheer heeft of krijgt, en alle bestaande en toekomstige vorderingen van Terra op de financier uit welke hoofde ook.
- Een negatieve verklaring met belofte betreffende de activa van Terra welke niet zonder voorafgaande en uitdrukkelijke toestemming van de financier geheel of gedeeltelijk mogen worden vervreemd, ten behoeve van derden belast, noch het aangaan van een verbintenis jegens derden tot vervreemden of belasten.

Lening 3 is een rentevastlening voor een bedrag van € 6,0 miljoen met een vaste rente van 2,00% per jaar. Deze rentevastlening loopt tot uiterlijk 1 april 2025. De rentevastperiode bedraagt 60 maanden.

Voor deze lening zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Recht van eerste hypotheek voor de hoofdsom, vermeerderd met 40% voor rente en kosten, op de onroerende zaken in eigendom bij Terra, met uitzondering van de onroerende zaken die bij lening 1 in hypotheek zijn gegeven;
- Verstrekking tot zekerheid van het pandrecht op de roerende zaken die behoren tot de in onderpand gegeven onroerende zaken;
- Afgifte van een compte joint- en mede-aansprakelijkheidsovereenkomst en een negatieve pledge / pari passu en cross default verklaring.

Lening 4 is een rentevastlening voor een bedrag van € 3,5 miljoen met een vaste rente van 0,93% per jaar. Deze rentevastlening loopt tot uiterlijk 1 september 2028. De rentevastperiode bedraagt 48 maanden.

Lening 5 is een rentevastlening voor een bedrag van € 6,5 miljoen met een vaste rente van 1,12% per jaar. Deze rentevastlening loopt tot uiterlijk 1 september 2028. De rentevastperiode bedraagt 96 maanden.

Voor lening 4 en 5 zijn de volgende zekerheden verstrekt:

Reeds gevestigde zekerheden:

- Een hypotheek van € 18.950.000 op schoolgebouw, 1e in rang, gelegen aan: Huizingsbrinkweg 8 en 9 te Emmen, Werkorst 56 en 58 te Meppel en Vredeveldsweg 55 te Assen;
- Een negatieve pledge / pari passu en cross default verklaring van Stichting AOC Terra.

2.4	Kortlopende schulden	2022 €	2021 €
2.4.5	Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
2.4.6	Schulden aan andere deelnemingen	0	0
2.4.1	Schulden aan kredietinstellingen	1.480.008	1.480.008
2.4.4	Schulden aan OCW/EZ	0	0
	Schulden aan FIN	0	0
	Schulden aan gemeenten en GR's	0	15.736
1.5	Personeel	0	3.229
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijn projecten	0	0
2.4.3	Crediteuren	1.969.182	1.757.297
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.221.721	4.151.771
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	917.010	1.197.584
	Schulden terzake van werk door derden	0	0
2.4.9	Overige kortlopende schulden	28.589	26.391
2.4.10	Overlopende passiva	7.871.914	9.221.279
	Kortlopende schulden	15.488.424	17.853.296

		31-12-2022 €	31-12-2021 €
	Uitsplitsing Belastingen en premies sociale verzekering		
2.4.7.1	Loonheffing	2.526.350	2.967.468
2.4.7.2	Omzetbelasting	26.812	302.251
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	668.558	882.051
2.4.7.4	Overige belastingen	0	0
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.221.721	4.151.771

		31-12-2022 €	31-12-2021 €
	Uitsplitsing overlopende passiva		
2.4.10.1	Vooruitontvangen college-, cursus-, les- en examengelden	9.092	0
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt	1.780.509	964.710
	Terug te betalen subsidies OCW/EZ geoormerkt	0	0
	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ niet-geoormerkt	0	2.003.784
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	312.781	228.059
2.4.10.5	Vakantiegeld en vakantiedagen	2.197.246	2.640.845
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten	42.352	39.001
2.4.10.7	Te betalen interest	180	8.125
2.4.10.8	Overige overlopende passiva	3.529.755	3.336.755
	Overlopende passiva	7.871.914	9.221.279

De kortlopende schulden zijn ten opzichte van 2021 gedaald met €2,4 miljoen. De kortlopende schulden zijn €3,3 miljoen afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. Daartegenover staan stijgingen in de vorderingen. Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Onder de kredietinstellingen zijn de aflossingsverplichtingen voor het komende jaar opgenomen. Het crediteurensaldo is hoger dan per ultimo 2021. Het saldo is echter afhankelijk van het moment van factureren en betalen en verschilt per jaar. De belastingen en sociale premies en schulden terzake van pensioenen zijn lager. Dit werd veroorzaakt door een nog af te dragen BTW positie.

De overlopende passiva zijn ten opzichte van 2021 afgenomen met €1,4 miljoen. Deze post is €1,7 miljoen afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. De vooruit ontvangen subsidies van OCW/EZ zijn afgenomen met € 0,6 miljoen. Vorig jaar is een deel van de geoormerkte subsidies onder niet geoormerkte subsidies terecht gekomen. Dit is tevens onderdeel van de toelichting in Model G. De niet-geoormerkte subsidies kennen een afloop als gevolg van de vrijval van saldi voor Minimizezinnen, Prestatiesubsidie VSV en de kwaliteitsagenda MBO.

Het bedrag van de vooruitontvangen termijnen is hoger dan in 2021. Er is geen sprake meer van leerlingen die de bijdrage voor een device voor de komende vier jaar in één keer hebben betaald, omdat de devices met ingang van het schooljaar 2020-2021 niet meer via Terra worden verstrekt. Van het reeds

ontvangen bedrag in voorgaande jaren wordt jaarlijks een vierde deel ten gunste van het resultaat geboekt. Het bedrag van de accountantskosten betreft de nog te verwachten accountantskosten voor de jaarrekeningcontrole 2022. De overige overlopende passiva zijn €0,8 miljoen hoger omdat er ook in 2022 weer diverse subsidies vooruit zijn ontvangen en de activiteiten nog in 2023 zullen plaatsvinden. Daarnaast bevat deze post de afrekening van de dienstverlening van Dollard College 2022.

Financiële instrumenten

Algemeen

Onderwijsgroep Noord maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die Onderwijsgroep Noord blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden. Onderwijsgroep Noord handelt niet in deze financiële instrumenten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan Onderwijsgroep Noord verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren betreffen vorderingen op subsidieverstrekkers en vorderingen op overige debiteuren. Het kredietrisico inzake deze vorderingen is beperkt.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

Kredietfaciliteit ABN AMRO Bank

Terra heeft bij de ABN AMRO Bank een langlopende schuld van € 16,2 miljoen met een variabele rente die afhankelijk is van de 1-maands Euribor. De hoofdsom van de langlopende schuld was aanvankelijk € 16,2 miljoen maar is ultimo 2022 € 1,9 miljoen. Hier loopt Terra een renterisico.

Binnen Terra zijn ook leningen met een vaste rente voor de gehele looptijd met een huidige omvang van € 12,75 miljoen. Hierbij is het renterisico beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

20-jarige roll-over lening ad € 16,20 miljoen

Stand van de lening per 31 december 2022 is € 1,98 miljoen.

De einddatum van de lening is 2 november 2025.

Rente op basis van 1-maands Euribor met een opslag van 0,55.

Kredietfaciliteit ING Bank

Terra heeft bij de ING Bank drie langlopende schulden voor het totale bedrag van €12,7 miljoen ultimo 2022. Onderstaand zijn de gegevens per lening weergegeven:

10-jarige rentevastlening ad € 6,0 miljoen.

De rentevastperiode bedraagt 60 maanden

Stand van de lening per 31 december 2022 is € 3,67 miljoen

De einddatum van de lening is 1 april 2025

Vaste rente van 2,0% per jaar

8-jarige rentevastlening ad € 3,5 miljoen.

De rentevastperiode bedraagt 48 maanden.

Stand van de lening per 31 december 2022 is € 3,18 miljoen

De einddatum van de lening is 1 september 2028

Vaste rente van 0,93% per jaar

8-jarige rentevastlening ad € 6,5 miljoen.
De rentevastperiode bedraagt 96 maanden.
Stand van de lening per 31 december 2022 is € 5,91 miljoen
De einddatum van de lening is 1 september 2028
Vaste rente van 1,12% per jaar

Liquiditeitsrisico

Onderwijsgroep Noord bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor Onderwijsgroep Noord steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huren

Het jaarbedrag van met derden aangegane erfpacht-, huur- en leaseverplichtingen bedraagt voor 2022 € 715.000. De huurverplichtingen met een looptijd van één tot vijf jaar bedragen € 485.000. De huurverplichtingen met een looptijd langer dan vijf jaar bedragen € 152.000.

Investeringsverplichtingen

De geldelijke verplichtingen voor investeringen bedragen ultimo 2022 €23.000 en betreffen investeringen ten behoeve van inventaris.

Overige verplichtingen

Naast huur en investeringsverplichtingen is sprake van contractuele verplichtingen naar derden voor leveringen en diensten. Het betreft hier onder andere energie, schoonmaak, verzekeringen, schoolboeken, kantoorartikelen en uitzendkrachten. Deze contracten zijn Europees aanbesteed voor zover de omvang van deze contracten de geldende grensbedragen te boven gaan.

Europese aanbestedingen

Onderwijsgroep Noord is zelf als stichting niet aanbesteding plichtig en lift mee op de aanbestedingen van Terra en rsg de Borgen.

Onderstaand een overzicht van het jaarbedrag van met derden aangegane verplichtingen naar aanleiding van Europese aanbestedingen:

Contractant	Goed of dienst	Einddatum contract	Totale Verplichting	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1-5 jaar	Verplichting > 5 jaar
Bossers & Clossen	Computers	1 juni 2023	P.M.	P.M.	P.M.	0
Verzuimweg	Arbo diensten	1 februari 2023	P.M.	P.M.	P.M.	0
Visschedijk	Catering	31 juli 2024	P.M.	P.M.	P.M.	0
Iddink	Schoolboeken	1 augustus 2023	P.M.	P.M.	P.M.	0
E.ON via Hellemans Consultancy BV	Elektriciteit	1 januari 2026	P.M.	P.M.	P.M.	0
Eneco via Hellemans Consultancy BV	Gas	1 januari 2026	P.M.	P.M.	P.M.	0
Randstad	Inhuur uitzendkrachten	1 augustus 2023	P.M.	P.M.	P.M.	0
Hanos	Kantine inkopen	1 oktober 2022	P.M.	P.M.	P.M.	0
Heutink	Kantoorartikelen	1 januari 2022	P.M.	P.M.	P.M.	0
NNRD	Afval en reinigingsdiensten	30 april 2024	P.M.	P.M.	P.M.	0
PCI	Multifunctionals	1 februari 2027	76.631	19.158	57.473	0
PCI	Multifunctionals	1 februari 2027	7.798	1.949	5.848	0
PCI	Multifunctionals	1 februari 2027	29.937	7.484	22.453	0
Afier	Accountantsdienstverlening	31 december 2023	69.672	34.836	34.836	0
Afier	Accountantsdienstverlening	31 december 2023	93.654	46.827	46.827	0
Afier	Accountantsdienstverlening	31 december 2023	58.934	29.467	29.467	0
Strukton Terra	Grootonderhoudgebouwen	15 mei 2029	8.951.989	1.377.229	5.508.916	2.065.844
Strukton rsg de Borgen	Grootonderhoudgebouwen	15 mei 2029	1.786.650	274.869	1.099.477	412.304
Strukton Onderwijsgroep Noord	Grootonderhoudgebouwen	15 mei 2029	597.444	91.914	367.658	137.872
Asito	Schoonmaak	1 mei 2026	P.M.	P.M.	P.M.	0
Veerhaven Assuradeuren B.V. en Intermont Assuradeuren B.V	Verzekeringen gebouwen	1 januari 2024	P.M.	P.M.	P.M.	0
Liberty Mutual Insurance Europe Limited	WA verzekering	1 januari 2022	P.M.	P.M.	P.M.	0
Wind Design & Build	Onderhoud	31 mei 2035	1.591.663	127.333	509.332	954.998
Wind Design & Build	Onderhoud	1 augustus 2035	302.500	24.200	96.800	181.500

Daar waar P.M. is opgenomen betreft het in alle gevallen raamovereenkomsten waarbij geen vaste afnameverplichtingen zijn aangegaan. Alle bedragen zijn indicatief en exclusief BTW en gebaseerd op het boekjaar 2022 of ander relevant jaar.

Garanties

Stichting AOC Terra heeft een verplichting jegens het Waarborgfonds BVE waarbij sprake is van een latente claim van 2% van de jaarlijkse rijksbijdrage. In het geval het Waarborgfonds BVE niet aan haar verplichtingen kan voldoen, kan de Stichting AOC Terra worden aangesproken tot het maximum van deze claim.

Gerechtelijke procedures

Er is op dit moment geen sprake van gerechtelijke procedures.

Vordering op het Ministerie van Economische Zaken

Terra heeft een vordering van € 178.056 op het Ministerie van Economische Zaken wegens in mei 1992 betaald vakantiegeld over de maanden juni en juli 1991 en de in 1996 betaalde IZK/IBIZA april tot en met december 1995. Deze maanden behoorden nog tot de periode van declaratiebepaling. Het ministerie zal deze vorderingen verrekenen indien Terra ophoudt te bestaan. Dit betreft een in de praktijk niet invorderbare vordering, tenzij op een moment daadwerkelijk de school wordt opgeheven. Om die reden is in 2007 besloten de vordering op het ministerie af te boeken en op te nemen als een niet in de balans opgenomen activum.

Vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Stichting rsg de Borgen heeft een vordering van € 1.018.605 op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het betreft de personeelskosten over het jaar 2005 die, door de invoering van de kalenderjaarbepaling, niet is ontvangen. Het ministerie zal deze vordering verrekenen wanneer Stichting rsg de Borgen ophoudt te bestaan. Dit betreft een in de praktijk niet invorderbare vordering, tenzij de stichting op enig moment daadwerkelijk wordt opgeheven. Om die reden is in 2007 besloten de vordering op het ministerie af te boeken en op te nemen als een niet in de balans opgenomen activa.

Regeling Duurzame Inzetbaarheid

De regeling duurzame inzetbaarheid is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk goed, gezond en met plezier te blijven doen. Eigen verantwoordelijkheid en keuze van de werknemer staan daarbij voorop.

De werknemer heeft recht op een persoonlijk (basis)budget van 50 uur ten behoeve van zijn duurzame inzetbaarheid. Indien de werknemer gebruik maakt van seniorenverlof dan wel van één van de overgangsregelingen, dan vervalt het recht op het persoonlijk budget. Aangezien deze uren niet kunnen worden gespaard is ultimo boekjaar geen sprake van een saldo te waarden verlofuren.

Naast het basisbudget hebben medewerkers van 57 jaar en ouder het recht op een aanvullend verlofbudget van 120 uur. De medewerkers hebben daarbij de keuze om het aanvullend verlofbudget direct in te zetten of te sparen. Geen enkele medewerker van 57 jaar en ouder heeft ervoor gekozen om van de mogelijkheid tot sparen gebruik te maken. Er is sprake van een verplichting, maar er kan geen betrouwbare inschatting gemaakt worden van de omvang.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

Onderwijsgroep Noord vormt met Terra en rsg de Borgen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de individuele stichtingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Toelichting behorende tot de geconsolideerde staat van baten en lasten

3.1	Rijksbijdragen	2022 €	2021 €
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	72.691.008	92.439.506
3.1.1	Rijksbijdragen EZ	0	0
	Rijksbijdragen OCW/EZ	<u>72.691.008</u>	<u>92.439.506</u>
3.1.2	Overige subsidies OCW	11.575.328	13.923.471
3.1.2	Overige subsidies EZ	0	0
	Overige subsidies OCW/EZ	<u>11.575.328</u>	<u>13.923.471</u>
3.1.3	Inkomenoverdracht van rijksbijdragen	<u>4.770.281</u>	<u>6.936.744</u>
	Rijksbijdragen	<u>89.036.617</u>	<u>113.299.721</u>
	Specificatie overige subsidies OCW		
3.1.2.1.1	Geoormerkte subsidies	1.900.597	3.049.880
3.1.2.2.1	Niet-geoormerkte subsidies	9.674.731	10.873.591
3.1.2.3.1	Toerekening investeringssubsidies	0	0
	Overige subsidies OCW	<u>11.575.328</u>	<u>13.923.471</u>
3.1.3.1	Doorbetalen rijksbijdrage SWV	0	0
3.1.3.2	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	4.770.281	6.936.744
3.1.3.3	Overige Rijksbijdragen	0	0
	Inkomenoverdracht van rijksbijdragen	<u>4.770.281</u>	<u>6.936.744</u>

De rijksbijdragen zijn met € 24,3 miljoen gedaald ten opzichte van 2021.

De rijksbijdrage zijn afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College (€ 19,7 miljoen). De lumpsum bekostiging is ten opzichte van 2021 gestegen bij Terra. Daartegenover staat er een daling van het aantal leerlingen bij RSG, welke deels is gecompenseerd middels de indexatie van de personele bekostiging.

De overige subsidies zijn afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College (€ 3,7 miljoen). Daarentegen zijn de overige subsidies met € 1,35 miljoen toegenomen. Deze mutatie komt voornamelijk door het hoger uitvallen van additionele middelen, zoals de kwaliteitsagenda, het Sterk Techniek Onderwijs (STO) en de aanvulling van de gelden voor strategisch HRM en werkdrukverlichting.

De afname van de post ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV heeft voornamelijk betrekking op de deconsolidatie van Dollard College (€ 2,2 miljoen).

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2022	2021
		€	€
3.2.1	Participatiebudget	0	0
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>901.065</u>	<u>928.587</u>
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>901.065</u>	<u>928.587</u>
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
3.2.2.1	Provinciale bijdragen en subsidies	0	8.475
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	99.652	574.950
3.2.2.3	Overige overheden	<u>801.413</u>	<u>345.162</u>
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	901.065	928.587

De gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn ten opzichte van 2021 met € 0,03 miljoen gedaald. De bijdragen die worden ontvangen verschillen jaarlijks en hebben veelal betrekking op onderwijskundige projecten.

3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	2022	2021
		€	€
3.3.2	Cursusgelden sector MBO	114.212	64.174
	College-, cursus-, les- en examengelden	<u>114.212</u>	<u>64.174</u>

De ontvangen cursusgelden worden afgedragen aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap. Deze afdracht wordt verantwoord onder de overige lasten. Het gaat hierbij om het wettelijk cursusgeld voor BBL-leerlingen van 18 jaar en ouder. De ontvangsten in 2022 waren nagenoeg gelijk aan de begroting. De bijdragen zijn hoger dan 2021, omdat er in 2021 sprake was van een halvering van de cursusgelden.

3.4	Baten werk in opdracht van derden	2022	2021
		€	€
3.4.1	Contractonderwijs t.b.v. inburgering	0	0
3.4.1	Contractonderwijs excl. inburgering	1.657.033	1.270.933
3.4.2	Contractonderzoek	0	0
3.4.3	Overige baten werk in opdracht van derden	<u>1.333.935</u>	<u>46.508</u>
	Baten in opdracht van derden	<u>2.990.968</u>	<u>1.317.441</u>
3.4.3.1	Inburgeringscontracten	0	0
3.4.3.2	Participatiebudget	0	0
3.4.3.3	Overige baten in opdracht van derden	<u>1.333.935</u>	<u>46.508</u>
	Overige baten in opdracht van derden	1.333.935	46.508

De baten uit de marktactiviteiten van Terra zijn € 389.000 hoger dan in 2021 en zijn € 68.000 lager dan begroot. De baten zijn hoger dan in 2021, omdat in 2021 door coronamaatregelen diverse marktactiviteiten niet door konden gaan.

In tegenstelling tot het jaar 2021 is Dollard College niet meer in de consolidatie betrokken. Als gevolg hiervan vindt er geen eliminatie plaats op de dienstverlening aan Dollard College. Hierdoor valt de post overige baten werk in opdracht van derden hoger uit dan in 2021.

3.5	Overige baten	2022	2021
		€	€
3.5.1	Verhuur	195.658	125.369
3.5.2	Detachering personeel	796.376	1.371.663
3.5.3	Schenking	0	0
3.5.4	Sponsoring	0	0
3.5.5	Ouder-, deelnemer-, studentenbijdragen	903.373	811.678
3.5.6	Overige	<u>495.131</u>	<u>1.625.188</u>
	Overige baten	<u>2.390.538</u>	<u>3.933.897</u>

De overige baten zijn gedaald met €1,54 miljoen ten opzichte van 2021.

De opbrengsten uit verhuur zijn toegenomen. De opbrengsten uit detachering van personeel zijn vooral afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. De ouder-, deelnemer- en studentenbijdragen zijn hoger ten opzichte van 2021 doordat er weer diverse activiteiten zijn opgestart.

Bij de overige baten wordt het verschil met name veroorzaakt door het niet ontvangen van grote incidentele baten, zoals het verkopen van onroerend goed.

4.1	Personele lasten	2022	2021
		€	€
4.1.1	Lonen en salarissen	64.060.320	81.288.173
4.1.2	Overige personele lasten	7.145.180	7.616.266
4.1.3	Af: uitkeringen	418.081	462.279
	Personeelslasten	<u>70.787.418</u>	<u>88.442.161</u>
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	49.008.082	61.848.827
4.1.1.2	Sociale lasten	6.904.181	8.879.149
4.1.1.3	Pensioenpremies	8.148.057	10.560.197
	Lonen en salarissen	64.060.320	81.288.173
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	653.234	1.277.052
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	5.620.282	5.405.354
4.1.2.3	Overige	871.664	933.860
	Overige personele lasten	7.145.180	7.616.266
	Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)	2022	2021
	College van Bestuur	7,2	7,2
	Directie en (onderw ijs)ondersteunend- en beheerspersoneel	248,7	293,4
	Onderw ijsgevend personeel	582,1	759,9
	Totaal (exclusief inhuur)	<u>837,9</u>	<u>1.060,5</u>

De personeelslasten zijn gedaald ten opzichte van 2021. Het gemiddelde aantal personeelsleden, lonen en salarissen (€ 18,1 miljoen), overige personele lasten (€ 0,7 miljoen) en uitkeringen (€ 0,1 miljoen) zijn afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College (€ 18,8 miljoen). Daartegenover staan stijgingen in de personele lasten.

De lonen en salarissen van het personeel met een aanstelling zijn gestegen met € 0,9 miljoen. Deze stijging komt door de combinatie van een CAO verhoging en een eenmalige uitkering.

De overige personele lasten zijn ten opzichte van 2021 gestegen met € 0,3 miljoen. Dit komt door hogere kosten voor inhuur personeel en door de ruimere reiskostenvergoeding van woon-werkverkeer wat geldend is per 1 juli 2022. De dotaties personele voorzieningen zijn lager dan in 2021. Het verschil ten opzichte van vorig jaar wordt veroorzaakt door de nieuwe systematiek voor het voorzien van wachtgelden, waarbij een blijfkans is geïmplementeerd.

Onderwijsgroep Noord heeft geen werknemers die werkzaam zijn buiten Nederland.

4.2	Afschrijvingen	2022	2021
		€	€
4.2.2	Materiële vaste activa	5.323.343	6.624.864
	Toerekening investeringssubsidies	-363.609	-822.826
	Waardeverminderingen materiële vaste activa	0	0
	Afschrijvingen	<u>4.959.734</u>	<u>5.802.039</u>

De afschrijvingslasten van de materiële vaste activa zijn ten opzichte van 2021 gedaald. Dit heeft voor € 721 duizend betrekking op de deconsolidatie van Dollard College.

4.3	Huisvestingslasten	2022	2021
		€	€
4.3.1	Huur	735.153	882.479
4.3.2	Verzekeringen	206.680	225.471
4.3.3	Onderhoud	2.253.331	2.340.222
4.3.4	Energie en water	1.621.280	1.994.399
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.424.181	1.725.203
4.3.6	Belastingen en heffingen	554.827	607.603
4.3.7	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	0	0
4.3.8	Overige	108.677	108.628
	Huisvestingslasten	<u>6.904.128</u>	<u>7.884.005</u>

De huisvestingslasten zijn ten opzichte van 2021 gedaald met € 1,0 miljoen. Deze lasten zijn € 1,4 miljoen afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. Daartegenover staan stijgingen in de huisvestingslasten.

De stijging van € 0,4 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door lasten met betrekking tot de eigen bijdrage in de kosten van het bouwteam Campus Leek en overige meerkosten voor Campus Leek voor de diverse werkzaamheden. Daarnaast zijn er hogere schoonmaakkosten ten opzichte van 2021.

4.4	Overige lasten	2022	2021
		€	€
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	6.583.549	7.286.598
4.4.2	Inventaris en apparatuur	588.932	694.407
	Leer- en hulpmiddelen	7.182.695	6.973.225
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-16.328	65.423
4.4.4	Overige	155.425	87.499
	<u>Overige lasten</u>	<u>14.494.273</u>	<u>15.107.152</u>

De overige lasten zijn met € 0,6 miljoen gedaald ten opzichte van 2021. Deze lasten zijn € 2,8 miljoen afgenomen door de deconsolidatie van Dollard College. Daartegenover staan stijgingen in de overige lasten.

In tegenstelling tot het jaar 2021 is Dollard College niet meer in de consolidatie betrokken. Als gevolg hiervan vindt er geen eliminatie plaats op de dienstverlening aan Dollard College. Hierdoor valt de post administratie- en beheerslasten van derden hoger uit dan in 2021.

De stijging van de kosten inventaris, apparatuur en leermiddelen wordt veroorzaakt door hogere materiële projectkosten.

Onafhankelijke accountant	2022	2021	
	€	€	
4.4.1.1	Honorarium inzake het onderzoek van de jaarrekening	127.862	150.419
4.4.1.2	Honorarium inzake andere controleopdrachten	0	380
4.4.1.3	Honorarium inzake adviezen op fiscaal terrein	0	0
4.4.1.4	Honorarium inzake andere niet-controlediensten	0	0
	<u>Accountanthonoraria</u>	<u>127.862</u>	<u>150.799</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

5	Financiële baten en lasten	2022	2021
		€	€
5.1	Rentebaten	34.900	9.830
5.2	Ontvangen dividenden	0	0
5.3	Waardevermeerderingen financiële vaste activa en van effecten	0	0
5.4	Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	0	0
	Financiële baten	34.900	9.830
	Waardeverminderingen financiële vaste activa en van effecten		
5.5	Rentelasten	-224.854	-233.528
5.6	Ineffectiviteit derivaten	0	0
	Financiële lasten	-224.854	-233.528
	Financiële baten en lasten	-189.954	-223.698

De financiële baten en lasten zijn lager dan in 2021.

De rentebaten en rentelasten zijn toegenomen door een stijging in de rentetarieven.

De rentelasten zijn in 2022 lager dan in 2021 als gevolg van aflossingen op de leningen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 30 maart 2023 is een brief binnengekomen van de gemeente Westerkwartier met als onderwerp 'afrekening tweede voorbereidingskrediet campus Leek'.

In de afspraken met de gemeente Westerkwartier was vastgelegd dat rsg de Borgen 25% van het voorbereidingskrediet moet terugbetalen indien het project (na de voorbereidingsfase) geen doorgang zou vinden. Vanwege de steeds hoger wordende bouwkosten, hebben partners in het project besloten dat het project in de beoogde vorm niet uitgevoerd zal worden. In het bestuurlijk overleg van 1 december 2022 is dit in de gemeente Westerkwartier bekrachtigd.

Op 24 januari 2023 heeft rsg de Borgen een eindafrekening ingediend bij de gemeente Westerkwartier. In de brief van 30 maart 2023 wordt vanuit de gemeente Westerkwartier de definitieve afrekening vastgesteld en kenbaar gemaakt. De gemeente stelt de door rsg de Borgen ingediende eindafrekening vast op 0 euro. Dit betekent dat de eigen bijdrage van 25%, zijnde € 167.500,00, niet terug betaald hoeft te worden.

In de balans per 31 december 2022, is bovengenoemd bedrag opgenomen onder de kortlopende schulden. Immers, rsg de Borgen was terecht in de veronderstelling dat dit bedrag terug betaald diende te worden vanwege stopzetten van het project. De mededeling van de gemeente Westerkwartier is niet meer verwerkt in de cijfers over 2022. Dit betekent een vrijval van deze schuld ter hoogte € 167.500,- in het boekjaar 2023.

Verder hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum of over de continuïteit.

Enkelvoudige jaarrekening 2022

Enkelvoudige balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	0	0
1.2 Materiële vaste activa	2.181.955	2.476.917
1.3 Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	2.181.955	2.476.917
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	0	0
1.5 Vorderingen	374.049	93.515
1.6 Effecten	0	0
1.7 Liquide middelen	<u>1.232.321</u>	<u>1.801.620</u>
Totaal vlottende activa	<u>1.606.370</u>	<u>1.895.135</u>
Totaal activa	<u><u>3.788.325</u></u>	<u><u>4.372.052</u></u>
2.1 Eigen Vermogen	889.468	1.239.468
2.2 Voorzieningen	181.338	505.234
2.3 Langlopende schulden	1.110.000	1.230.000
2.4 Kortlopende schulden	<u>1.607.518</u>	<u>1.397.350</u>
Totaal passiva	<u>3.788.325</u>	<u>4.372.052</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3 Baten			
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.147	0	2.654
3.4 Baten werk in opdracht van derden	5.840.122	6.908.157	6.886.533
3.5 Overige baten	<u>582.496</u>	<u>1.675.378</u>	<u>1.605.322</u>
Totaal baten	6.423.766	8.583.535	8.494.509
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	5.453.083	6.883.304	6.861.390
4.2 Afschrijvingen	338.968	367.878	398.450
4.3 Huisvestingslasten	239.391	278.548	212.646
4.4 Overige lasten	<u>713.435</u>	<u>1.021.804</u>	<u>1.004.400</u>
Totaal lasten	6.744.877	8.551.535	8.476.886
Saldo baten en lasten	-321.111	32.000	17.623
5.1 Financiële baten	5	0	298
5.5 Financiële lasten	-28.894	-32.000	-17.921
5 Financiële baten en lasten	<u>-28.889</u>	<u>-32.000</u>	<u>-17.623</u>
Resultaat	-350.000	0	0
6 Belastingen	0	0	0
7 Resultaat deelnemingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat na belastingen	-350.000	0	0
8 Aandeel derden in resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto resultaat	<u>-350.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Buitengewone baten			
Buitengewone lasten			
Totaal resultaat	<u>-350.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening

De grondslagen bij de enkelvoudige jaarrekening, voor zover deze van toepassing zijn, wijken niet af van de grondslagen zoals deze staan aangegeven bij de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen van de enkelvoudige jaarrekening verwijzen wij u naar de grondslagen bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting behorende tot de enkelvoudige balans

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen €	Terreinen €	Inventaris en apparatuur €	Overige materiële vaste activa (investerings- subsidies) €	Vaste bedrijfs- activa in uitvoering en vooruitbeta- lingen op materiële €	Net aan de bedrijfsuit- oefening dienstbare materiële vaste activa €	Totaal materiële vaste activa €
Stand aan het begin van de periode							
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	3.706.341	0	3.279.080	0	0	0	6.985.421
Cumulatieve afschrijvingen en w aarderingsverminderingen	1.620.658	0	2.887.845	0	0	0	4.508.503
Cumulatieve herw aarderings							0
Materiële vaste activa aan het begin van de periode	2.085.683	0	391.235	0	0	0	2.476.917
Verloop gedurende de periode							
Investeringen	21.397	14.404	31.664	0	0	0	67.465
Desinvesteringen	0	0	810.387	0	0	0	810.387
Afschrijvingen	139.575	114	199.279	0	0	0	338.968
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	786.927	0	0	0	786.927
Herw aarderings	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere w aardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0
Terugneming van bijzondere w aardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0
Verw ervingen van fusies en overnames	0	0	0	0	0	0	0
Afstotingen	0	0	0	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0	0	0	0
Overboekings	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties correctie verrijgingsprijs	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties correctie cumm afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie gedurende de periode	-118.178	14.290	-191.075	0	0	0	-294.963
Stand aan het eind van de periode							
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	3.727.738	14.404	2.500.357	0	0	0	6.242.499
Cumulatieve afschrijvingen en w aarderingsverminderingen	1.760.233	114	2.300.197	0	0	0	4.060.544
Cumulatieve herw aarderings	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa aan het eind van de periode	1.967.505	14.290	200.160	0	0	0	2.181.955

In 2022 is er voor €21K geïnvesteerd in elektrische en vaste installaties en voor €14K in laadpalen. Daarnaast is er voor €30k geïnvesteerd in ICT (laptops en telefoons) en voor €2K in kantoormeubilair.

In 2022 is er voor €613K gedesinvesteerd in ICT, voor €196K in kantoormeubilair en voor €2K in machines en apparatuur.

WOZ- en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

Volgnummer	Omschrijving	WOZ-waarde	Peildatum
1	Herweg 101, Groningen	1.882.000	01-01-2022

1.5	Vorderingen	2022	2021
		€	€
1.5.1	Debiteuren	256.838	68.699
1.5.2	OCW/ELI	0	0
	Gemeenten en GR's	0	0
1.5.3	Groepsmaatschappijen	0	0
1.5.4	Andere deelnemingen	0	0
	Personeel	0	0
1.5.5	Ouders / Studenten / deelnemers / cursisten	0	0
1.5.6	Overige overheden	0	0
	Waardering onderhanden projecten	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	88.140	2.259
1.5.8	Overlopende activa	29.070	22.556
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid vorderingen	0	0
	Vorderingen	374.049	93.515
	Uitsplitsing overlopende activa		
	Belastingen en premies sociale verzekeringen		
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	29.070	22.556
1.5.8.2	Verstreckte voorschotten	0	0
	Te ontvangen interest		
1.5.8.3	Overige	0	0
	Overlopende activa	29.070	22.556

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.
De vorderingen op debiteuren liggen hoger dan in 2021.
De vordering op groepsmaatschappijen is nul in 2022. Het gaat hierbij om de vorderingen van de verschillende stichtingen die onder Onderwijsgroep Noord vallen. Dit verschilt per jaar (zie ook paragraaf 2.4.5).

De overige vorderingen hebben betrekking op btw en de overlopende activa bestaat uit vooruitbetaalde kosten voor facturen inzake o.a. licentiekosten die in 2022 zijn ontvangen en betaald maar de kosten betrekking hebben op 2023.

1.7	Liquide middelen	2022	2021
		€	€
1.7.1	Kasmiddelen	16	97
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.232.304	1.801.523
1.7.3	Deposito's	0	0
	Schatkistbankieren	0	0
1.7.4	Overige	0	0
	Liquide middelen	1.232.321	1.801.620

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

2.1 Eigen vermogen	Stand per	resultaat	Overige mutaties	Stand per	Resultaat	Overige mutaties	Stand per
	1-1-2021	2021	2021	31-12-2021	2022	2022	31-12-2022
	€	€	€	€	€	€	€
2.1.4 Bestemmingsfonds (publiek)	1.239.468	0	0	1.239.468	-350.000	0	889.468
Eigen vermogen	1.239.468	0	0	1.239.468	-350.000	0	889.468
2.1.4 Bestemmingsfonds Publieke onderw ijsgelden	1.239.468	0	0	1.239.468	-350.000	0	889.468
<u>Bestemmingsfonds (publiek)</u>	<u>1.239.468</u>			<u>1.239.468</u>			<u>889.468</u>

Bestemming van het exploitatiesaldo

Statutaire winstbestemming

In de statuten van de stichting is geen artikel opgenomen aangaande de winstbestemming.

Het exploitatiesaldo van Onderwijsgroep Noord (enkelvoudig) is verdeeld zoals onderstaand is weergegeven. Deze verdeling is in de balans verwerkt.

	2022	2021
	€	€
Onttrekking uit de Bestemmingsfondsen (publiek)	-350.000	0
	<u>-350.000</u>	<u>0</u>

Het vermogen van Onderwijsgroep Noord is indirect ontstaan uit de publieke middelen van de onderwijsinstellingen binnen de groep. Om die reden heeft het College van Bestuur van Onderwijsgroep Noord en de onderwijsinstellingen gemeend hiervoor een bestemmingsfonds publieke onderwijsgelden te moeten instellen. Hiermee wordt zichtbaar gemaakt dat dit vermogen niet aan de publieke middelen wordt onttrokken.

Consolidatie vindt plaats op basis van overwegende zeggenschap en niet op basis van kapitaalbelang. Het verschil tussen enkelvoudig en geconsolideerd vermogen wordt in onderstaand overzicht inzichtelijk gemaakt.

	Saldo	Deconsolidatie	Resultaat	Overige mutaties	Stand per
	01-01-2022	Dollard College	2022	2022	31-12-2022
	€		€	€	€
Enkelvoudig vermogen Onderw ijsgroep Noord	1.239.468	0	-350.000	0	889.468
Vermogen Stichting AOC Terra	42.514.097	0	-961.620	0	41.552.476
Vermogen Stichting Dollard College	7.504.041	-7.504.041	0	0	0
Vermogen Stichting rsg de Borgen	6.363.934	0	-590.488	0	5.773.446
Geconsolideerd Vermogen Onderw ijsgroep Noord	<u>57.621.540</u>	<u>-7.504.041</u>	<u>-1.902.109</u>		<u>48.215.390</u>

2.2 Voorzieningen	Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per	Kortlopende	Langlopende
	1 januari 2022	2022	2022	2022	31 december 2022	deel < 1 jaar	deel > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen							
- Wachtgeld	348.801	11.236	83.265	201.247	75.524	75.524	0
- Ambtsjubilea	36.121	0	8.697	1.543	25.881	25.881	0
- Langdurig zieken	0	0	0	0	0	0	0
- Seniorenverlof	120.312	21.936	31.465	30.850	79.933	79.933	0
- Wab	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2 Voorziening verlieslatende contracten	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3 Overige voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	505.234	33.172	123.427	233.640	181.338	181.338	0

De voorziening wachtgelden is voor wachtgeldverplichtingen ten aanzien van voormalig personeel. De omvang van de voorziening is bepaald op basis van de contante waarde van de huidige wachtgeldverplichtingen per individuele (voormalige) medewerker. Bij het berekenen van de contante waarde wordt een rentepercentage van 2,818% gehanteerd. Dit is het tarief van de 10-jaars kapitaalmarktrente voor Nederland per ultimo 2022. Alle voorzieningen bij OGN zijn kortlopend en er is, door uitzonderingen, geen blijfkans gehanteerd voor het bepalen van de wachtgeldverplichting.

De hoogte van de voorziening ambtsjubilea wordt bepaald op basis van alle toekomstige verplichtingen, waarbij er rekening wordt gehouden met de blijfkans en de opgebouwde jaren van jubilea.

De voorziening seniorenverlof is een voorziening voor de verplichting voor nog op te nemen verlof die ontstaat bij toekomstige deelname van medewerkers aan deze regeling en de verplichting aan huidige deelnemers aan de regeling voor de komende vijf jaar. Per 1 juli 2022 is er een aanvullende mogelijkheid in werking getreden voor werknemers van 62 jaar en ouder, die geen gebruik maken van de bestaande seniorenregeling in de cao mbo. Hier is rekening mee gehouden in het bepalen van de voorziening seniorenverlof. De dotatie betreft nieuwe verwachte deelnemers en bij onttrekkingen gaat het om de werkgeverlasten (incl. pensioenpremies) van de huidige deelnemers. De vrijval betreft medewerkers die vertrokken zijn, waarvoor een voorziening was opgenomen en andere mutaties in de voorziening.

2.3 Langlopende schulden		31-12-2022	31-12-2021
		€	€
2.3.3	Schulden aan kredietinstellingen	1.230.000	1.350.000
2.3.7	Overige langlopende schulden gepresenteerd bij kortlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>
		<u>-120.000</u>	<u>-120.000</u>
		<u>1.110.000</u>	<u>1.230.000</u>

Verloopoverzicht	schuld aan bank	Financiële lease	overige Lang-lopende schulden	Totaal
boekwaarde 1-1-2022	1.350.000	0	0	1.350.000
- w waarvan korten dan 1 jaar *	120.000	0	0	120.000
- w waarvan tussen 1 tot 5 jaar	480.000	0	0	480.000
- w waarvan langer dan 5 jaar	750.000	0	0	750.000
Nieuwe financiering	0	0	0	0
- w waarvan korten dan 1 jaar *	0	0	0	0
- w waarvan tussen 1 tot 5 jaar	0	0	0	0
- w waarvan langer dan 5 jaar	0	0	0	0
Aflossingen	120.000	0	0	120.000
Oprenting				
Overige waardeveranderingen	0	0	0	0
- w waarvan korten dan 1 jaar *	0	0	0	0
- w waarvan tussen 1 tot 5 jaar	0	0	0	0
- w waarvan langer dan 5 jaar	0	0	0	0
				0
Boekwaarde 31-12-2022	1.230.000	0	0	1.230.000
- w waarvan korten dan 1 jaar *	120.000	0	0	120.000
- w waarvan tussen 1 tot 5 jaar	480.000	0	0	480.000
- w waarvan langer dan 5 jaar	630.000	0	0	630.000

* w ordt gepresenteerd bij kortlopende schulden

Uitsplitsing schulden aan kredietinstellingen

	ABN AMRO Bank N.V.	Schulden aan krediet- instellingen
Stand aan het begin van de periode		
Stand langlopend deel	1.230.000	1.230.000
Stand kortlopend deel	120.000	120.000
Stand totale schuld, begin van de periode	<u>1.350.000</u>	<u>1.350.000</u>
Verloop gedurende de periode		
Aangegane leningen	0	0
Aflossingen	120.000	120.000
Stand aan het eind van de periode		
Stand totale schuld, einde van de periode	1.230.000	1.230.000
Stand kortlopend deel	120.000	120.000
Stand langlopend deel	1.110.000	1.110.000
Bedrag looptijd 1 tot 5 jaar	480.000	480.000
Bedrag looptijd langer dan 5 jaar	630.000	630.000
Rente	1,97%	
Rente vast/variabel	vast	
Enddatum looptijd lening	1-7-2032	
Renterisico afgedekt	Nee	
Marktw aarde rentesw ap	n.v.t.	

Het verloopoverzicht toont het verloop van het langlopende deel van de leningen.

Het betreft hier een hypothecaire lening welke is afgesloten voor aankoop van het kantoorpand aan de Hereweg 101 te Groningen.

Voor deze lening zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Recht van eerste hypotheek voor de hoofdsom, vermeerderd met 40% voor rente en kosten, op het recht van opstal c.q. erfpacht;
- Verstrekking tot zekerheid van het pandrecht op de huidige en toekomstige vorderingen, voor zover het toekomstige vorderingen betreft bij voorbaat, op de kredietgever aan de kredietgever.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

2.4 Kortlopende schulden	2022	2021
	€	€
2.4.5 Schulden aan groepsmaatschappijen	602.346	526.594
2.4.6 Schulden aan andere deelnemingen	0	0
2.4.1 Kredietinstellingen	120.000	120.000
2.4.4 Schulden aan OCW/EZ	0	0
Schulden aan FIN	0	0
Schulden aan gemeenten en GR's	0	0
2.4.2 Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijn projecten	0	0
2.4.3 Crediteuren	163.174	160.291
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	205.280	297.180
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	52.197	75.327
Schulden terzake van werk door derden	0	0
2.4.9 Overige kortlopende schulden	0	0
2.4.10 Overlopende passiva	464.521	217.958
Kortlopende schulden	1.607.518	1.397.350
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Uitsplitsing Belastingen en premies sociale verzekeringen		
2.4.7.1 Loonheffing	161.772	217.968
2.4.7.2 Omzetbelasting	447	9.822
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	43.060	69.390
2.4.7.4 Overige belastingen	0	0
Belastingen en premies sociale verzekeringen	205.280	297.180
	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Uitsplitsing overlopende passiva		
2.4.10.1 Vooruitontvangen college-, cursus-, les- en examengelden	0	0
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt	0	0
Terug te betalen subsidies OCW/EZ geoormerkt	0	0
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ niet-geoormerkt	0	0
2.4.10.3 Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.10.4 Vooruitontvangen termijnen	0	0
2.4.10.5 Vakantiegeld en vakantiedagen	123.254	150.162
2.4.10.6 Accountants- en administratiekosten	0	0
2.4.10.7 Te betalen interest	180	8.125
2.4.10.8 Overige overlopende passiva	341.088	59.671
Overlopende passiva	464.521	217.958

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

De schulden aan groepsmaatschappijen zijn hoger dan in 2021. Het gaat hierbij om de schulden aan de verschillende stichtingen die onder Onderwijsgroep Noord vallen. Dit komt voornamelijk door de afrekening OGN met de onderwijsstichtingen van eind 2022. Dit verschilt per jaar (zie ook paragraaf 1.5.3). De afrekening van de dienstverlening aan Dollard College is in 2022 onderdeel van de overlopende passiva.

De post kredietinstellingen bevat de jaarlijkse aflossing en is gelijk aan 2021.

Het crediteurensaldo is hoger dan per ultimo 2021. De hoogte van de crediteuren is echter afhankelijk van het moment van factureren en betalen en kan dus per jaar fluctueren.

De schulden inzake belastingen en premies sociale verzekeringen zijn in 2022 afgenomen.

De post overige overlopende passiva is hoger dan in 2021 en heeft betrekking op nog te betalen transitorische posten.

Toelichting behorende tot de enkelvoudige staat van baten en lasten

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3.2.1	Participatiebudget	0	0	0
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>1.147</u>	<u>0</u>	<u>2.654</u>
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>1.147</u>	<u>0</u>	<u>2.654</u>
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.1	Provinciale bijdragen en subsidies	0	0	0
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	0	0	0
3.2.2.3	Overige overheden	<u>1.147</u>	<u>0</u>	<u>2.654</u>
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.147	0	2.654
3.4	Baten werk in opdracht van derden	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3.4.1	Contractonderwijs t.b.v. inburgering	0	0	0
3.4.1	Contractonderwijs excl. inburgering	0	0	0
3.4.2	Contractonderzoek	0	0	0
3.4.3	Overige baten werk in opdracht van derden	<u>5.840.122</u>	<u>6.908.157</u>	<u>6.886.533</u>
	Baten in opdracht van derden	<u>5.840.122</u>	<u>6.908.157</u>	<u>6.886.533</u>
3.4.3.1	Inburgeringscontracten	0	0	0
3.4.3.2	Participatiebudget	0	0	0
3.4.3.3	Overige baten in opdracht van derden	<u>5.840.122</u>	<u>6.908.157</u>	<u>6.886.533</u>
	Overige baten in opdracht van derden	5.840.122	6.908.157	6.886.533

Het bedrag op de overige overheidsbijdragen en -subsidies heeft betrekking op ontvangen subsidie voor de zonnepanelen. De verstrekte subsidie is een voorschot en wordt jaarlijks bijgesteld. In 2022 heeft er een negatieve bijstelling plaatsgevonden

De baten bij 3.4.3 zijn in 2022 lager dan in 2021. Dit wordt grotendeels verklaard door de lagere doorbelasting van de financiering van de verbeterprojecten bedrijfsvoering bestuurlijke agenda en organisatieontwikkeltraject OGN-construct/O3. In 2022 is er €707k minder doorbelast dan in 2021. Er zijn namelijk nog een drietal projecten onderhanden in 2022 (zie hoofdstuk 1.2). Daartegenover heeft er een doorbelasting van de financiering van de het project Opheffing Stichting OGN (zie hoofdstuk 1.2) plaatsgevonden (€105k). Deze projecten zijn buiten de begroting gehouden maar wel in de realisatie opgenomen.

In 2022 is voor € 350k niet doorbelast aan de stichtingen. In 2022 was er sprake van een begroot tekort van € 997k, doordat de stichtingen onvoldoende dekking in hun begroting hadden opgenomen. De kosten binnen Onderwijsgroep Noord worden normaalgesproken gedekt door bijdragen van de onderwijsstichtingen. Aangezien € 350k van het begrote tekort bestaat uit incidentele lasten, wordt conform het voorstel, zoals geaccordeerd door de RvT, dit deel, in 2022 aan het Eigen Vermogen van Onderwijsgroep Noord onttrokken en niet ten laste van de onderwijsstichtingen gebracht.

3.5	Overige baten	2022	Begroting 2022	2021
		€	€	€
3.5.1	Verhuur	5.648	5.100	5.363
3.5.2	Detachering personeel	551.122	1.670.278	1.579.164
3.5.3	Schenking	0	0	0
3.5.4	Sponsoring	0	0	0
3.5.5	Ouder-, deelnemer-, studentenbijdragen	0	0	0
3.5.6	Overige	25.727	0	20.795
	Overige baten	<u>582.496</u>	<u>1.675.378</u>	<u>1.605.322</u>

De opbrengsten verhuur betreft de verhuur van kantoorruimte aan het samenwerkingsverband Groningen. De baten voor verhuur zijn door een huurverhoging als gevolg van inflatie hoger dan begroot.

De regel detachering personeel is in 2022 lager dan begroot en lager dan in 2021. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat er medewerkers zijn overgegaan naar de onderwijsstichtingen als gevolg van O3 (zie ook hoofdstuk 2.3).

De overige baten vallen hoger uit dan begroot en wordt veroorzaakt door de bijdrage van studiekosten (€10K), teruggave btw (€2K), schadeuitkeringen (€4K) en er is inventaris overgenomen door de onderwijsstichtingen en externen (€9K). Deze regel viel in 2021 lager uit door een teruggave btw van €14K, bijdrage studiekosten €3K en de overname van apparatuur door de onderwijsstichtingen €4K.

4.1	Personele lasten	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
4.1.1	Lonen en salarissen	4.272.762	5.595.014	5.630.362
4.1.2	Overige personele lasten	1.180.321	1.288.290	1.233.371
4.1.3	Af: uitkeringen	0	0	2.342
	Personeelslasten	5.453.083	6.883.304	6.861.390
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	3.345.923	4.294.919	4.314.176
4.1.1.2	Sociale lasten	408.128	583.947	589.742
4.1.1.3	Pensioenpremies	518.711	716.148	726.444
	Lonen en salarissen	4.272.762	5.595.014	5.630.362
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	-231.933	63.100	9.176
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.368.855	1.163.508	1.204.416
4.1.2.3	Overige	43.399	61.682	19.779
	Overige personele lasten	1.180.321	1.288.290	1.233.371
	Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)	2022	2021	
	College van Bestuur	7,2	7,3	
	DIR Ondersteunende Diensten	2,5	2,0	
	Ondersteunend- en beheerspersoneel	44,9	63,8	
	Totaal	54,6	73,1	

De loonkosten (inclusief sociale lasten) vallen lager uit dan in 2021 en dan begroot. Het verschil heeft verschillende oorzaken. Er zijn medewerkers overgegaan naar de onderwijsstichtingen als gevolg van O3. Daarnaast zijn er een aantal medewerkers vertrokken, waar de functie niet opnieuw is ingevuld of waar de functie is ingevuld door externe medewerkers. Voor een gedetailleerde analyse van de formatie wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.

Aan de personele voorzieningen en verplichtingen is vrijgefallen voor een totaalbedrag van €232k. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval voorziening wachtgeld zoals is opgenomen in de prognose 2022.

De post personeel niet in loondienst valt € 623k hoger uit t.o.v. de begroting als gevolg van de inhuur voor het project opheffen stichting OGN voor een bedrag € 86k, het verlenen van dienstverlening aan zowel gelieerde als niet gelieerde organisaties (€344k) en het ziektevervangingsbudget OD/CvB valt €225k lager uit dan begroot. Het hogere bedrag in 2021 heeft o.a. te maken met meer inhuur door de projecten Bestuurlijke Agenda en OGN-construct/O3 en een overschrijding van het ziektevervangingsbudget OD/CvB.

Vanwege het thuiswerken, de overname van medewerkers als gevolg van O3 en het vertrek van medewerkers zijn er minder overige personeelskosten waaronder reiskosten dan begroot. Door een verplichting valt het bedrag in 2022 hoger uit dan in 2021.

4.2	Afschrijvingen	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
4.2.2	Materiële vaste activa	338.968	367.878	398.450
	Toerekening investeringssubsidies	0	0	0
	Waardeverminderingen materiële vaste activa	0	0	0
	Afschrijvingen	338.968	367.878	398.450

In 2022 is terughoudend omgegaan met nieuwe investeringen. Alleen noodzakelijk, voornamelijk vervangingsinvesteringen zijn uitgevoerd. De afschrijvingslasten in 2022 komen daardoor lager uit dan begroot in 2022.

4.3	Huisvestingslasten	2022	Begroting 2022	2021
		€	€	€
4.3.1	Huur	45.000	46.178	45.000
4.3.2	Verzekeringen	9.086	4.105	9.093
4.3.3	Onderhoud	63.409	93.847	60.961
4.3.4	Energie en water	61.703	72.849	43.041
4.3.5	Schoonmaakkosten	39.322	40.021	37.179
4.3.6	Belastingen en heffingen	19.719	19.497	16.561
4.3.7	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	0	0	0
4.3.8	Overige	1.152	2.052	811
Huisvestingslasten		239.391	278.548	212.646

De huisvestingslasten zijn in 2022 hoger dan in 2021. Dit heeft voornamelijk te maken met de post energie en water (4.3.4). Er is in de begroting 2022 rekening gehouden met hogere tarieven voor gas en elektriciteit ten opzichte van 2021, maar deze post valt in 2022 lager uit door minder verbruik.

De post verzekering (4.3.2) is in 2022 vergelijkbaar met 2021. In de begroting is er geen rekening gehouden met een stijging in de premie voor de brandverzekering. Er is in 2022, net zoals in 2021, terughoudend omgegaan met het uitvoeren van onderhoud (4.3.3). Alleen het noodzakelijke onderhoud is uitgevoerd. Hierdoor valt de post onderhoud lager uit ten opzichte van de begroting en 2021.

4.4	Overige lasten	2022	Begroting 2022	2021
		€	€	€
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	656.061	997.849	872.616
4.4.2	Inventaris en apparatuur	57.374	23.954	131.784
	Leer- en hulpmiddelen	0	0	0
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	0	0	0
4.4.4	Overige	0	0	0
Overige lasten		713.435	1.021.804	1.004.400

De overige lasten in 2022 vallen lager uit dan in 2021 en dan begroot.

Een deel van de overige lasten heeft betrekking op de verbeterprojecten bestuurlijke agenda (€41K) en project Opheffing Stichting OGN (€105K). Deze zijn verantwoord onder zowel 4.4.1. (€136K) als 4.4.2. (€10K) voor in totaal €146k. Deze lasten zijn niet in de reguliere begroting opgenomen en de baten hiervan zijn verantwoord bij 'overige baten werk in opdracht van derden'. Een gedetailleerde inhoudelijke en financiële verantwoording van deze projecten is opgenomen in hoofdstuk 1.2 van het bestuursverslag. De overige lasten voor de bestuurlijke agenda en OGN-construct/O3 waren in 2021 €136K hoger dan in 2022.

Meevallers in de reguliere administratie- en beheerslasten komen vooral door minder lasten in geneeskundige behandeling personeel, werkbudget CvB, de scholingskosten en onderwijsinnovatie dan begroot. Ten opzichte van 2021 is er minder gebruik gemaakt van verzuimdiensten veroorzaakt door o.a. preventieve maatregelen tegen coronaverzuim, scholing en externe adviseurs. Er is wel meer gebruik gemaakt van juridische ondersteuning, PR en vergaderkosten, consumpties & personeelsactiviteit.

De post inventaris en apparatuur (4.4.2) valt voor de reguliere overige lasten in 2022 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat er in 2022 meer verlies op verkoop inventaris als gevolg van desinvesteringen is. In vergelijking met 2021 zijn de reguliere lasten inventaris en apparatuur €22K lager. Er zijn vanaf 2022 geen mutaties meer voor het suikerterrein (€39K). Daarnaast is er minder klein inventaris ingekocht dan in 2021 (€3K).

Onafhankelijke Accountant		2022	Begroting 2022	2021
		€	€	€
4.4.1.1	Honorarium inzake het onderzoek van de jaarrekening	57.273	47.436	54.957
4.4.1.2	Honorarium inzake andere controleopdrachten	0	0	0
4.4.1.3	Honorarium inzake adviezen op fiscaal terrein	0	0	0
4.4.1.4	Honorarium inzake andere niet-controlediensten	0	0	0
Accountanthonoraria		<u>57.273</u>	<u>47.436</u>	<u>54.957</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria (€51k) hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2022, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht. Tevens zijn er kosten voor meerwerk (€6K) voor de jaarrekening 2021 opgenomen.

5	Financiële baten en lasten	2022	Begroting 2022	2021
		€	€	€
5.1	Rentebaten	5	0	298
5.2	Ontvangen dividenden	0	0	0
5.3	Waardevermeerderingen financiële vaste activa en van effecten	0	0	0
5.4	Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	0	0	0
Financiële baten		<u>5</u>	<u>0</u>	<u>298</u>
Waardeverminderingen financiële vaste activa en van effecten				
5.5	Rentelasten en soortgelijke kosten	-28.894	-32.000	-17.921
5.6	Ineffectiviteit derivaten			
Financiële lasten		<u>-28.894</u>	<u>-32.000</u>	<u>-17.921</u>
Financiële baten en lasten		<u>-28.889</u>	<u>-32.000</u>	<u>-17.623</u>

Het jaar 2022 bevat een bedrag aan rentebaten. Dit betreft een lage rentevergoeding. In 2021 was er sprake van een eenmalige vergoeding aan belastingrente.

In 2020 heeft de bank een tijdelijk uitstel van betaling verleend als gevolg van de coronacrisis. Er is geprobeerd om alsnog in 2021 de oorspronkelijk aflossingen en rente te voldoen, maar dit is niet gelukt. Hierdoor zijn de rentelasten in 2022 hoger ten opzichte van de realisatie 2021.

Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2022	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2022 €	Resultaat jaar 2022 €	Omzet 2022 €	Art. 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Stichting AOC Terra	stichting	Groningen	4	41.552.476	-961.620	69.567.617	nee	0	nee
Stichting RSG de Borgen	stichting	Groningen	4	5.773.446	-590.488	24.635.661	nee	0	nee

Naam	Onschrijving doelstelling	Samenstelling Bestuur en directie
Stichting AOC Terra	Onderw ijs	mevrouw drs. G.H. Tamminga (Voorzitter College van Bestuur), de heer drs. A.G. Wennink MBA (Lid College van Bestuur tot 01-09-2022) en de heer L.W.F. Nix (Lid College van Bestuur ad interim per 01-09-2021)
Stichting RSG de Borgen	Onderw ijs	mevrouw drs. G.H. Tamminga (Voorzitter College van Bestuur), de heer drs. A.G. Wennink MBA (Lid College van Bestuur tot 01-09-2022) en de heer L.W.F. Nix (Lid College van Bestuur ad interim per 01-09-2021)

Stichting AOC Terra en Stichting rsg de Borgen maken deel uit van Onderw ijsgroep Noord. Deze zijn verbonden op grond van overwegende zeggenschap en niet op basis van kapitaalbelang.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de toelichting omtrent de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de geconsolideerde jaarrekening.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire winstbestemming

In de statuten van de stichting is geen artikel opgenomen aangaande de winstbestemming.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Onderwijsgroep Noord

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons Oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Onderwijsgroep Noord gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Onderwijsgroep Noord op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Onderwijsgroep Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die o.a. bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar activiteiten in continuïteit voor te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tynaarlo, 23 juni 2023

w.g.

Afier Auditors B.V.
drs. J.H. Kreuze RA/RE

BIJLAGEN

Bijlage A – Instellingsgegevens

De onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de situatie per 31 december 2022.

Instellingsgegevens

Naam instelling : Stichting Onderwijsgroep Noord
Bezoekadres : Hereweg 101
Postadres : Postbus 17
Postcode/Plaats : 9700 AA Groningen
Telefoon : (050) 5292929
E-mail : cvb@onderwijsgroepnoord.nl
Internetsite : www.onderwijsgroepnoord.nl
Handelsregister : 2077745
Contactpersoon : dhr. P. Reitsma, adjunct-directeur Ondersteunende Diensten
E-mail : p.reitsma@terra.nl

College van Bestuur

mw. G.H. Tamminga, voorzitter
dhr. A.G. Wennink, lid tot 01-09-2022
dhr. B. Nix, lid a.i. vanaf 01-09-2021

Raad van Toezicht

dhr. R. Schuur, voorzitter
dhr. J. Bessembinders, lid, vice-voorzitter
dhr. M. Krijnsen, lid tot 01-09-2022
dhr. E. van Zuidam, lid tot 01-09-2022
dhr. K.J. Roffel, lid
mw. C. Silvius-Voogd, lid
mw. L. de Ruigh, lid
mw. M. Westerbeek, lid

De Raad van Toezicht kent drie commissies, de remuneratiecommissie, de auditcommissie en de commissie onderwijs, kwaliteit & veiligheid.

Bijlage B – Nevenfuncties

(Neven)functies van bestuurders en toezichthouders per 31 december 2022

College van Bestuur

G.H. Tamminga, Aalten, voorzitter:

voorzitter College van Bestuur Stichting Onderwijsgroep Noord
voorzitter College van Bestuur Stichting rsg de Borgen
voorzitter College van Bestuur Stichting AOC Terra
lid Vereniging Connect Groen
lid MBO Raad
lid VO Raad
lid themacommissie professionele schoolorganisatie van VO-raad
lid sectorkamer VGG van MBO raad

A.G. Wennink, Enschede, lid tot 01-09-2022:

lid College van Bestuur Stichting Onderwijsgroep Noord
lid College van Bestuur Stichting rsg de Borgen
lid College van Bestuur Stichting AOC Terra
lid MBO Raad
DB Groene Norm
lid VO Raad
lid stuurgroep Energy College
lid AB Gebiedscoöperatie Zuidoost-Groningen
lid stuurgroep Praktijkcluster Agro
lid adviesraad UniPartners Twente
voorzitter RvT Symbio, Hengelo
kwartiermaker Digitalisering Onderwijs NGF

L.W.F. Nix, Arnhem, lid ad interim, per 01-09-2021:

lid College van Bestuur a.i. Stichting Onderwijsgroep Noord
lid College van Bestuur a.i. Stichting rsg de Borgen
lid College van Bestuur a.i. Stichting AOC Terra
bestuurder a.i. voor SVOL, Lelystad

Raad van Toezicht

Drs. R. Schuur, Eelde, voorzitter

Bestuurder, toezichthouder, onafhankelijk voorzitter
lid en vicevoorzitter Onderwijsraad
voorzitter bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 22.01
voorzitter Raad van Toezicht stichting OPRON (tot 1 oktober 2022)
voorzitter Raad van Commissarissen stichting WerkPro
voorzitter Raad van Commissarissen stichting Startbaan (gelieerd aan stichting WerkPro)
voorzitter Raad van Commissarissen stichting Botteldaip (gelieerd aan stichting WerkPro)
voorzitter bestuur Jeugdfonds Sport & Cultuur Groningen
lid Raad van Commissarissen Kidsfirst BV
voorzitter Raad van Toezicht stichting Museum aan de A
voorzitter Raad van Toezicht Lucia Marthas Institute for Performing Arts (vanaf 1 september 2022)
voorzitter Raad van Toezicht stichting Onderwijsgroep Noord
voorzitter Raad van Toezicht stichting Trivium
voorzitter Raad van Toezicht stichting rsg de Borgen
voorzitter Raad van Toezicht stichting AOC Terra

J. Bessembinders, Onstwedde, vicevoorzitter:

voorzitter raad van toezicht Stichting Scholengroep Perspectief te Stadskanaal
voorzitter bestuur Stichting Leergeld Zuid-Oost Groningen te Veendam
voorzitter bestuur Stichting Gebiedsfonds Stadskanaal op Zon te Stadskanaal
voorzitter bestuur Stichting Smeerling-Metbroek te Onstwedde
voorzitter bestuur Stichting Beheer Evenemententerrein Onstwedde te Onstwedde
vicevoorzitter raad van toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
vicevoorzitter raad van toezicht Stichting Trivium
vicevoorzitter raad van toezicht rsg de Borgen
vicevoorzitter raad van toezicht AOC Terra

M. Krijnsen, Gasteren, lid tot 01-09-2022:

voorzitter Stichting Drents Glasvezel Collectief
voorzitter Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Aa en Hunze
lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
lid Raad van Toezicht Stichting Trivium
lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen
lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra

E. van Zuidam, Roden, lid tot 01-09-2022:

Adviseur/trainer Rijnlandse Organisatieontwikkeling
lid tevens plv voorzitter Rekenkamercommissie Gemeente Noordenveld
lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
lid Raad van Toezicht Stichting Trivium
lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen
lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra
lid Raad van Toezicht Stichting De Toegang Emmen

K.J. Roffel, Leek, lid:

manager Control, Financiën & Inkoop Wilhelmina Ziekenhuis Assen
lid Raad van Toezicht Zorggroep Drenthe/voorzitter van de Auditcommissie
lid Raad van Toezicht Willem Lodewijk Gymnasium
lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
lid Raad van Toezicht Stichting Trivium
lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen
lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra

C.R.M. Voogd, Peize, lid:

Manager, Openbaar Ministerie
lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
lid Raad van Toezicht Stichting Trivium
lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen
lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra

L. de Ruigh, Peize, lid:

directeur Keuren, Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA)
eigen bedrijf in project, interim en transitie management & advies
lid Raad van Commissarissen Rabo Noordenveld West Groningen
lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord
lid Raad van Toezicht Stichting Trivium
lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen
lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra

Marjon Westerbeek, Groningen, lid:

Management Controller Faculteit der Letteren Rijksuniversiteit Groningen (1 fte)

lid Algemeen Bestuur Lauwers en Eems

lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Noord

lid Raad van Toezicht Stichting Trivium

lid Raad van Toezicht Stichting rsg de Borgen

lid Raad van Toezicht Stichting AOC Terra

Bijlage C – Governance

Organisatie en samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit zes leden. Naast een voorzitter en een vicevoorzitter bestaat de Raad uit vier leden. In het kader van het toezicht fungeert de Raad van Toezicht voor het bestuur afwisselend als verantwoordingsorgaan, als goedkeuringsorgaan voor bepaalde bestuursbesluiten, als adviseur en klankbord, als werkgever en als maatschappelijk venster. Binnen de Raad van Toezicht fungeren een auditcommissie, een commissie kwaliteitszorg en een remuneratiecommissie. Hoewel in commissies zaken worden voorbereid en uitgediept, blijft de Raad van Toezicht als geheel verantwoordelijk en vindt vanuit de commissies een rapportage plaats in de Raad van Toezicht. Besluitvorming vindt plaats in de voltallige raad (met inachtneming van de bepalingen ten aanzien van quorum).

Auditcommissie

De taak van de auditcommissie is het beoordelen van de begroting en de jaarrekening, inclusief het monitoren van de uitvoering van het financieel beleid. De auditcommissie brengt hierover advies uit aan de Raad van Toezicht, waarna deze de begroting en jaarrekening uiteindelijk goedkeurt.

Commissie onderwijs, kwaliteit & veiligheid

De commissie onderwijs, kwaliteit & veiligheid beoordeelt de onderwijskwaliteit en de wijze waarop hierop wordt toegezien. Ook ziet zij toe op de manier waarop wordt gewerkt aan verbeteringen van onderwijskwaliteit inclusief professionaliseringstrajecten en de wijze waarop de zorg voor kwaliteit wordt geborgd. Daarnaast ziet de commissie toe op het kwaliteitszorgsysteem, de kwaliteitscultuur, dialoog met stakeholders en het resultaat van het externe toezicht door de inspectie. Hierover brengt de commissie advies uit aan de Raad van Toezicht.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie voert de functioneringsgesprekken met de leden van het College van Bestuur en vervult operationeel de werkgeversrol ten behoeve van het bestuur. In deze gesprekken komen ook de ontwikkelambitie en honorering aan bod. De remuneratiecommissie heeft de inhoud van het gesprek voorbereid in een besloten Raad van Toezicht-vergadering en heeft ook op deze manier een terugkoppeling van het HRM-gesprek gegeven.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht overlegt minimaal zevenmaal per jaar met het College van Bestuur. Deze vergaderingen worden voorbereid door de voorzitter van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de bestuurssecretaris. Voor de vergaderingen worden regelmatig de concerncontroller en/of directeuren uitgenodigd om deel te nemen aan de gehele of gedeeltelijke vergadering. In verband met de coronacrisis en de sluiting van de scholen zijn nauwelijks locatiebezoeken uitgevoerd in 2021, maar normaal gesproken voert de Raad van Toezicht ook meerdere malen per jaar (minimaal drie) werkbezoeken aan locaties uit, om in contact te zijn met medewerkers en leerlingen/studenten. Wanneer dat nodig wordt geacht worden extra bijeenkomsten georganiseerd.

Zelfevaluatie College van Bestuur

Het College van Bestuur evalueert zijn functioneren niet op één bepaald moment, maar doet dit gedurende het hele jaar. Er wordt regelmatig feedback gevraagd aan collega's, maar ook onderling staat het eigen functioneren minimaal eenmaal per maand op de agenda van het werkoverleg.

Samenwerking

De regio waarin wij opereren vormt een uitdagende context. Bevolkingskrimp die op sommige plekken niet alleen wordt veroorzaakt door demografische krimp, maar ook door migratie, maakt samenwerking in de regio noodzakelijk. Willen wij in de regio een breed en toegankelijk onderwijsaanbod behouden, dan kan dat niet meer alleen. Om die reden werken wij in alle regio's samen met andere onderwijsinstellingen en andere maatschappelijke partners. De besturenfusie van Dollard College en Ubbo Emmius is een vergaande vorm van samenwerking, maar samenwerking kan vele vormen hebben.

Rooster van aftreden Raad van Toezicht per 31 december 2022

Naam	Aftredend en herkiesbaar per	Aftredend en niet herkiesbaar per	Rol/Commissie
De heer E. van Zuidam	01-08-2018	01-08-2022	Vicevoorzitter RvT/ Remuneratiecommissie
De heer M. Krijnsen	01-08-2018	01-08-2022	Commissie Onderwijs, Kwaliteit & Veiligheid
De heer K.J. Roffel	01-05-2020	01-05-2024	Auditcommissie Remuneratiecommissie rsg de Borgen i.o.
Mevrouw C.R.M. Silvius-Voogd	01-01-2021	01-01-2025	Auditcommissie Remuneratiecommissie rsg de Borgen i.o. Remuneratiecommissie Terra i.o.
Mevrouw L. de Ruigh	01-05-2023	01-05-2027	Commissie Onderwijs, kwaliteit en Veiligheid Remuneratiecommissie Terra i.o.
De heer R. Schuur	01-01-2026	01-01-2030	Voorzitter RvT Commissie Onderwijs, kwaliteit en Veiligheid Remuneratiecommissie Remuneratiecommissie rsg de Borgen i.o. Remuneratiecommissie Terra i.o. Remuneratiecommissie Trivium i.o.
De heer J. Bessembinders	01-01-2026	01-01-2030	Vicevoorzitter RvT/ Remuneratiecommissie Remuneratiecommissie Trivium i.o.
Mevrouw M. Westerbeek	01-01-2026	01-01-2030	Auditcommissie Commissie Onderwijs, kwaliteit en Veiligheid Remuneratiecommissie Trivium i.o.

Bijlage D – Inventarisatie risico's stichting Onderwijsgroep Noord

Versie: 04-10-2022

#	Probleem / Risico	Waarom is het een probleem?	Waarschijnlijkheid	Gevolg	Risico	Maatregelen	Gevolg na maatregelen	Impact na maatregelen	Status Acties
1	Uitwerken van de ontvlechting voor 1-1-2024 van OGN. Risico uit de planning lopen en mogelijke fusie van Terra en Drente College beïnvloedt de ontvlechting en draagt bij aan complexiteit.	planning wordt niet gerealiseerd, externe invloed op complexiteit	Mogelijk	in Euro Manuren Reputatie	Groot Matig Ernstig	Projectplan en routekaart met mijlpaaldata wordt opgesteld. Stuurgroep stuurt. Bij de RvT structureel op de agenda.	in Euro Manuren Reputatie	Matig Matig Matig	In behandeling
2	Tijdens de ontvlechting dient OGN/OD in control te blijven. Risico dat beste medewerkers vertrekken door onzekerheid en perspectief waardoor dure inhuur noodzakelijk is.	verlies expertise tijdens ontvlechtigingsperiode, hogere kosten	Mogelijk	in Euro Manuren Reputatie	Groot Matig Groot	RvT draagt zorg voor continuïteit op bestuurlijk niveau en CvB zet bij de staf en OD extra (vervangings-) capaciteit in daar waar dat noodzakelijk is.	in Euro Manuren Reputatie	Matig Matig Matig	In behandeling
3	Kwetsbaar op de informatievoorziening door achterstallig- en of gebrek aan onderhoud.	Verstoring of stilvallen van het primaire proces door een hack of het niet meer kunnen draaien van bepaalde applicaties.	Mogelijk	in Euro Manuren Reputatie	Ernstig Groot Groot	Aanwijzen proceseigenaren. Bij elkaar houden van de ICT. Bemensing op orde brengen in kwaliteit en kwantiteit. Bewustwordingscampagnes op het gebied van informatiebeveiliging inclusief e-learning	in Euro Manuren Reputatie	Matig Matig Groot	In behandeling
				Wettelijk	Minimaal		Wettelijk	Minimaal	

